

Využití marketingu při řešení problému studijní neúspěšnosti na fakultě

Bc. Jitka Zapletalová

Diplomová práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav marketingových komunikací
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jitka Zapletalová**
Osobní číslo: **K17274**
Studijní program: **M7202 Mediální a komunikační studia**
Studijní obor: **Marketingové komunikace**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Využití marketingu při řešení problému studijní neúspěšnosti na fakultě**

Zásady pro vypracování:

- 1. Zpracujte literární rešerši k tématu s důrazem na studijní neúspěšnosti z pohledu veřejných VŠ.**
- 2. Stanovte cíle práce, metodologii a výzkumné otázky.**
- 3. Realizujte sběr dat a jejich analýzu související se studijní neúspěšností.**
- 4. S využitím získaných dat reagujte na výzkumné otázky a stanovené cíle práce.**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tisková**

Seznam odborné literatury:

Evropská komise. 2010. Europe 2020: A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. COM (2010) 2020 final. Brussels: European Commission.

Hulík, V., K. Tesárková. 2009. "Vývoj přístupu k terciálnímu vzdělávání v České republice v závislosti na demografickém vývoji." Sborník příspěvků z konference Reprodukce lidského kapitálu II – vzájemné vazby a souvislosti. Praha: Katedra demografie FIS VŠE v Praze ve spolupráci s Ústavem pro informace ve vzdělávání.

SVĚTLÍK, Jaroslav. 1996. Marketing školy. 1. vyd. Zlín: Ekka. ISBN 8090220088.

VLK, Aleš et al., 2017. Studijní neúspěšnost na vysokých školách: teoretická východiska, empirické poznatky a doporučení. Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 8074192482, 9788074192487.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Radomila Soukalová, Ph.D.**
Ústav marketingových komunikací

Datum zadání diplomové práce: **31. ledna 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **18. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 1. dubna 2019

doc. Mgr. Irena Matoušková
děkanka

Mgr. Josef Káčourek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- ♦ bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním Informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- ♦ na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- ♦ podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- ♦ podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- ♦ pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), netze výsledky bakalářské/diplomové práce využiti ke komerčním účelům;
- ♦ pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 1.4.2019

Jméno a příjmení studenta: Bc. Jitka Zapletalová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce se zabývá problémem studijní neúspěšnosti. Kromě obecných informací o studijní neúspěšnosti v České republice je práce zaměřena na zkoumání studijní neúspěšnosti fakulty. Cílem práce je navržení konkrétních kroků a opatření fakulty, které by vedly ke snížení počtu neúspěšných studií. Praktická část definuje, ve kterém ročníku je nejvíc neúspěšných studentů a analyzuje důvody pro ukončení studia. Zkoumá názory uchazečů, kteří si již podali přihlášku na fakultu. V rozhovoru se studenty posledních ročníků středních škol zjišťuje jejich obavy spojené se zahájením studia na vysoké škole. Na základě vyhodnocení výzkumu z praktické části diplomové práce, jsou v projektové části navržena opatření, která by pomohla snížit počet neúspěšných studentů na fakultě.

Klíčová slova: studijní neúspěšnost, studium, ukončení studia, zanechání studia, marketing vysokých škol, vysoká škola, komunikace vysokých škol, uchazeč o studium, přijímací řízení.

ABSTRACT

The thesis is focused on the problem of study failure. In addition to general information about study failure in the Czech Republic, the thesis looks at the failure at the particular faculty. The aim of the thesis is to propose particular steps and measures the faculty may consider as to reduce the number of unsuccessful studies. The practical part defines in which year the most unsuccessful students emerge and analyzes the reasons for the termination of their studies.

It examines the opinions of applicants who have already applied for the faculty. In an interview with the students of the last years of secondary schools, it discovers their concerns about starting her university studies. Based on the evaluation of the research from the practical part of the thesis, measures are proposed in the project part that would help to reduce the number of unsuccessful students at the faculty.

Keywords: study unsuccessfulness, study, graduation, leaving study, marketing of universities, university, communication of universities, applicant for study, admission procedure.

Děkuji, za odpovědné vedení paní Ing. Radomile Soukalové, Ph.D., za její čas, inspiraci, připomínky a rady, které přispěly k vypracování této diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 1. 4. 2019

Bc. Jitka Zapletalová

„Univerzity, které se honosí tím, že vychovávají elitu, ji vychovávají okrajově, pokud vůbec, a vždy až v postgraduálním studiu. Elity totiž nemůže být 28 nebo 35 % populace. Elita jsou 2 až 3 % z populace a prvořadých je tak 6 %.“

Petr Piřha

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 EVROPA ZNALOSTÍ	12
1.1 VÝVOJ VYSOKÝCH ŠKOL V ČESKÉ REPUBLICE.....	12
1.2 ZÁKON O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH	13
1.3 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ.....	14
1.4 KOMUNIKACE VYSOKÝCH ŠKOL	15
2 STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOST	17
2.1 TEORETICKÉ PŘÍSTUPY K VÝZKUMU STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOSTI	17
2.2 JAK POHLÍŽET NA STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOST V ČR.....	18
2.3 JAKÉ JSOU PŘÍČINY STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOSTI	19
2.4 JAKÉ JSOU DOPADY STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOSTI.....	20
3 METODOLOGIE	22
3.1 MARKETINGOVÝ VÝZKUM.....	23
3.1.1 Analýza sekundárních zdrojů.....	23
3.1.2 Dotazník	23
3.2 SKUPINOVÝ ROZHOVOR (FOCUS GROUP).....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 CHARAKTER VÝZKUMU	25
4.1 ZJIŠŤOVÁNÍ STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOSTI NA FAKULTĚ	26
4.1.1 Shrnutí neúspěšných studií.....	33
4.2.1 Profil studentů s neúspěšným studiem	36
4.3.1 Závěr dotazníkového průzkumu.....	42
5 SKUPINOVÝ ROZHOVOR	44
5.1 VYHODNOCENÍ ROZHOVORU	45
6 FORMULACE VÝCHODISEK PRO PROJEKTOVOU ČÁST	47
6.1 ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	47
6.2 STEP A SWOT ANALÝZA FAKULTY	49
6.2.1 Vyhodnocení	52
III PROJEKTOVÁ ČÁST	54
7 CÍL PROJEKTU	55
7.1 PŘEDSTAVENÍ FAKULTY	55
8 CÍLE FAKULTY	57
8.1 STRATEGICKÉ CÍLE	57
8.2 KOMUNIKAČNÍ MIX	58
8.2.1 Cílové skupiny	59
8.3 ČASOVÝ PLÁN A ROZPOČET	64
8.3.1 Časový plán.....	64
8.3.2 Rozpočet.....	66
8.3.3 Faktory neúspěchu navrženého plánu	67

ZÁVĚR	68
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	76
SEZNAM GRAFŮ	77
SEZNAM OBRÁZKŮ	78
SEZNAM TABULEK.....	79
SEZNAM PŘÍLOH.....	80

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá tématem, které nepatří mezi nejdůležitější témata, jež by byla diskutována v oblasti terciálního vzdělávání. Je možné říci, že se jedná o problém přehlížený a často také bagatelizovaný. Studijní neúspěšnost je mnohými považována za přirozený jev. V mnoha případech je také prezentována jako pozitivní ukazatel kvalitního vzdělávání. Přístup Evropské komise i Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR v posledních letech však naznačuje zcela opačný směr. Také dlouholetá praxe autorky práce na studijním oddělení fakulty postoj ke studijní neúspěšnosti změnila.

Studium na vysoké škole již není pouze pro „elitu“. Příležitost a možnost začít studium na vysoké škole má dnes každý, kdo získal středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Této situaci nahrává zvyšující se počet vysokých škol i demografický vývoj společnosti, ale také srovnávání se zeměmi EU či legislativa. Velký rozdíl je také v cílové skupině, na kterou se vysoké školy zaměřují. Generace milleniálů je generací, která vyrůstala v době sociálních sítí a internetu. Na jedné straně se jedná o generaci žijící v digitálním světě, kterou charakterizuje individualismus, soutěživost a snaha o osobitost. Na druhé straně nejsou příliš ochotní obětovat své zájmy a záliby zaměstnání, vyžadují větší podporu a komfort a i jejich nároky a očekávání jsou ohledně služeb vyšší.

Uchazeči o studium na vysoké škole si mohou podat neomezené množství přihlášek. Jediné omezení je v jejich nebo spíše rodičovské peněženice. Také zápis do studia není omezen a jeden uchazeč tak může být zapsán na několik vysokých škol či několik různých oborů. Mnozí z nich ani netuší, jaké důsledky mohou tyto kroky studentovi v budoucnu způsobit.

Jak vyplývá z praxe autorky práce, je mnoho nových studentů, kteří si po zápisu do studia přijdou do školy pouze pro razítko na formulář s potvrzením o studiu. Nebo se zapíší „pro jistotu“, kdy ještě neznají rozhodnutí z odvolacího řízení na preferovaný studijní obor či univerzitu. Škola také nemusí naplnit očekávání uchazečů nebo jen prostě studenti zjistí, že nemohou či nechtějí studovat na vysoké škole třeba z důvodu náročnosti studia. Prostě si studium jen tak vyzkouší. Vysoká škola tak sice splní plán počtu nově zapsaných studentů, ale velké procento z nich již ve studiu dál nepokračuje a po nějaké době studium sami ukončí nebo jsou ze studia vyloučeni.

A tady vzniká prostor, kdy může fakulta využít různé nástroje komunikace a snažit se působit na uchazeče i nově zapsané studenty v tom směru, aby jim usnadnila přechod mezi střední a vysokou školou a pomohla v začátku nového vysokoškolského studia. Aby fakulta svým

přístupem a jednáním ukázala uchazečům i novým studentům přívětivý přístup a přátelské prostředí, které se bude vymykat běžnému standardu na ostatních univerzitách a fakultách. Aby si nově zapsaní studenti uvědomili rozdíl v přístupu a dali fakultě přednost i v případě, že původně preferovali jinou fakultu.

Teoretická část diplomové práce je zaměřena na vývoj vysokých škol, demografický vývoj a marketing vysokých škol. Je zde také vysvětlen pojem „studijní neúspěšnost“ a souvislosti, které se týkají neúspěšného studia na vysoké škole.

V praktické části je nejdříve provedena analýza sekundárních zdrojů. Jedná se o počty studentů zapsaných v akademickém roce 2008 až 2018 v prvním až čtvrtém roce studia a počet studentů, jejichž studium bylo neúspěšné. Tyto údaje spolu s analýzou žádostí studentů o ukončení studia na „vlastní žádost“ by měly přispět k získání profilu studentů, jejichž studium na fakultě bylo neúspěšné. V této části práce by měla být zodpovězena první výzkumná otázka, tedy profil studentů, kteří ukončují studium na fakultě. Vyhodnocením odpovědí získaných dotazníkovým šetřením a analýzou skupinového rozhovoru s uchazeči ze střední školy se chce autorka dozvědět, jací uchazeči mají zájem o studium na fakultě a jaké jsou obavy uchazečů posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole. Budou tak zodpovězeny další dvě výzkumné otázky.

V poslední projektové části diplomové práce jsou představeny kroky, které by mohly pomoci snížit studijní neúspěšnost nových studentů na fakultě. Jde o opatření, která nebudou pro fakultu představovat velké finanční nároky, ale spíše o kroky, které povedou ke změně v přístupu k novým studentům a jejich podpoře, k administrativním opatřením a k lepší komunikaci.

Diplomová práce nemá ambice přijít s řešením studijní neúspěšnosti jako takové. Autorka si myslí, že není ani možné získat jednoznačné odpovědi na to, jak studijní neúspěšnosti předcházet. Zájem uchazečů o nabízené obory, „kvalita“ uchazečů, konkurence jiných fakult a institucí jsou aspekty, které se jen těžko predikují. Ale výsledky práce by mohly pomoci nastavit prostředí fakulty pro nové studenty tak, aby je podporovalo při tak důležitém životním kroku, jakým je studium na vysoké škole.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EVROPA ZNALOSTÍ

„Evropu znalostí“ charakterizuje budování široce uznávaného sociálního a lidského růstu, posílení konkurenceschopnosti evropského systému vysokého školství a jistota v mimořádné kulturní a vědecké tradice evropského kontinentu. Myšlenka budovat „Evropu znalostí“ se poprvé objevila na oslavě 750 let založení Sorbonnské univerzity v roce 1998. V roce 1999 podepsalo v Boloni 29 ministrů (včetně ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky) deklaraci, která konkrétně formuluje opatření sledující základní směr reformy vysokého školství přijetím srozumitelného a srovnatelného systému titulů, zavedením kreditového systému, přijetím systému založeného na třech úrovních vzdělávání, podporou mobility, posílením evropské spolupráce v zajišťování kvality a dimenze ve vysokoškolském vzdělávání. Tento „Boloňský proces“ byl stvrzen v Praze v roce 2001 potvrzením závazků vybudovat společný prostor evropského vysokoškolského vzdělávání. Ministři se shodli na tom, že vysoké školství musí být veřejným zájmem. (Koncepte reformy veřejného školství v ČR, 2004)

1.1 Vývoj vysokých škol v České republice

Po roce 1989 byl v České republice rozvoj vysokoškolského vzdělání soustředěn především na vytvoření prvního nového zákona o VŠ. Pro vytvoření koncepce a strategického cíle byly nejdůležitějšími materiály deklarace přijaté v rámci Boloňského procesu, materiály Evropské komise, Lisabonská úmluva a Směrnice EU o profesním uznávání v oblasti regulovaných profesí. Na národní úrovni jde především o Programové prohlášení vlády (2002), Bílou knihu (národní program rozvoje vzdělávání v ČR), dlouhodobé záměry vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti VŠ a další. Zákonu o vysokých školách (1998) předcházela příprava vycházející z rozboru právního prostředí VŠ v Evropě a z celosvětového trendu decentralizace řízení VŠ. V důsledku toho je postavení vysokých škol vysoce autonomní. Státní správa má pouze omezené kompetence a využívá nepřímé řízení rozdělováním státních finančních prostředků. (Koncepte reformy vysokého školství v ČR, 2004)

V České republice máme aktuálně 26 veřejných vysokých škol, 2 státní vysoké školy, které jsou zřízené zvláštním zákonem a v kompetenci Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany, 36 aktivních soukromých vysokých škol (soukromé VŠ jsou právnické osoby, jimž ministerstvo udělilo státní souhlas působit jako soukromá vysoká škola), 6 zahraničních VŠ ev-

ropských, 6 poboček zahraničních evropských VŠ, jednu mimoevropskou a 4 pobočky zahraničních mimoevropských VŠ. Do roku 1989 bylo na území Československa 22 univerzitních vysokých škol a 5 nezávislých pedagogických fakult. Dá se tedy říci, že od devadesátých let minulého století nastává mohutná expanze vysokého školství a to i v porovnání s rozvinutými zeměmi světa. (Koncepce reformy vysokého školství v ČR, 2004)

1.2 Zákon o vysokých školách

Postavení vysokých škol v České republice upravuje velké množství právních předpisů. Stěžejním předpisem je zákon č.111/1998 Sb. (zákon o vysokých školách), který obsahuje informace o orgánech a členění VŠ, akreditacích studijních programů nebo vymezuje působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

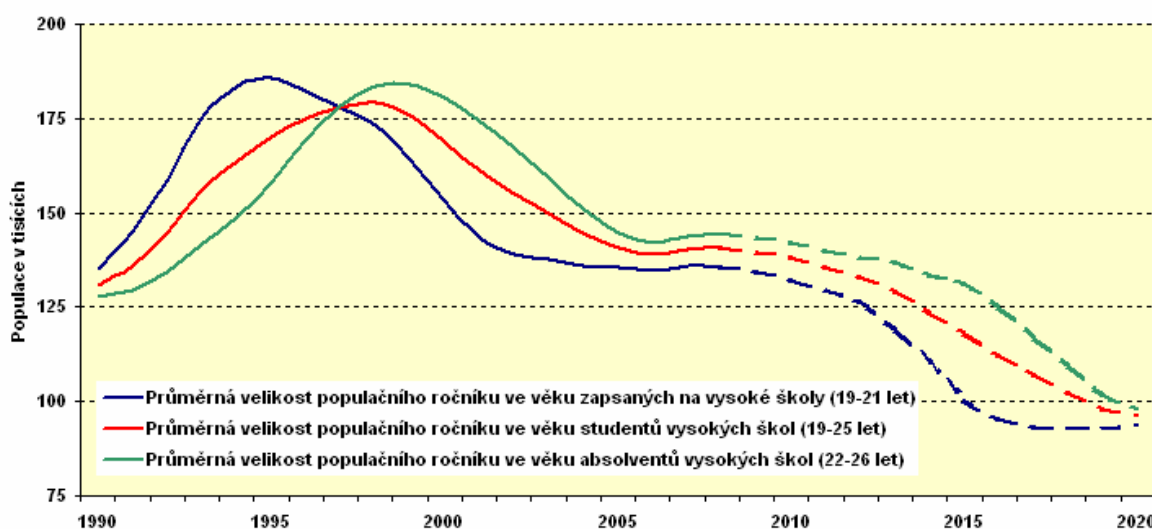
Zákon o vysokých školách dále také upravuje podmínky studia, přijímání ke studiu, přerušeni či ukončení studia. V úvodu páté části, která se věnuje studiu na vysoké škole, je v odstavci 1 uvedeno: „Podmínkou přijetí ke studiu v bakalářském nebo v magisterském studijním programu je dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou.“ (111/1998 Sb. ZÁKON ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, 2018, s. 33)

Další podmínky pro přijetí si může vysoká škola stanovit sama. Jedná se například o prospěch ze střední školy, znalosti, schopnosti či nadání. Přijímací řízení je zahájeno doručením přihlášky ke studiu. O přijetí rozhoduje děkan nebo rektor v závislosti na tom, zda je studijní program uskutečňován na fakultě nebo na vysoké škole. Uchazeči, kterému bylo sděleno rozhodnutí o přijetí, vzniká nárok na zápis do studia. O ukončení studia hovoří paragraf 55 odstavec 1: „Studium se řádně ukončuje absolvováním studia v příslušném studijním programu. Dnem ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní zkouška předepsaná na závěr studia nebo její poslední část.“ (111/1998 Sb. ZÁKON ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, 2018, s. 36)

Zákon o vysokých školách neupravuje počet přihlášek, které si uchazeč na vysokou školu může podat. Také neupravuje počet vysokých škol, na které se uchazeč o studium může zapsat. Pro uchazeče se tak stává jediným limitem čas a výše finančních prostředků, které chce uchazeč do svého budoucího vzdělání investovat. Uchazeč tak může experimentovat a zkoušet co ho bude bavit, nebo kam je směřován například rodinou či nejbližším okolím.

1.3 Demografický vývoj

Polovina devadesátých let znamenala z hlediska demografického vývoje pro vysoké školy doslova zlatá léta. Do vysokoškolského věku se v této době dostala věková kohorta dosahující počtu dvě stě tisíc osob. Podle Kouckého (2009) šlo o demografickou vlnu vysokého počtu narozených v polovině sedmdesátých let, která byla způsobena propopulační politikou v začátcích normalizace. Nejlépe popisuje tento vývoj příklad, kdy v roce devadesát jedna bylo na vysoké školy poprvé zapsáno méně než dvacet jedna tisíc studentů. Tento počet představoval necelých 14 % odpovídající věkové kohorty. V roce devadesát pět již bylo poprvé zapsáno třicet pět tisíc studentů (19 %), což způsobilo za pouhé čtyři roky zvýšení o 5 %. V tuto dobu však šlo stále jen o 19 % odpovídající věkové kohorty.

Obrázek 1 Demografický vývoj v letech 1990-2020 (Zdroj: Koucký, 2009)

První demografický pokles nastal ve druhé polovině devadesátých let. V tomto období se snížila velikost odpovídající věkové kohorty ze 180 tisíc na 130 tisíc. Důsledkem ovšem bylo, že se mnohem rychleji zvyšoval podíl zapsaných na vysoké školy a v návaznosti i podíl absolventů. Až do roku 2008 se průměrný počet ročníku devatenáct až dvacet jedna let pohybuje mezi 139 – 136 tisíci osob. Tato stagnující velikost vysokoškolských kohort je však dočasná, jak dokazuje druhý demografický pokles. Ten je důsledkem snížení porodnosti, které bylo velmi výrazné v první polovině devadesátých let. Důsledkem toho bylo snížení velikosti vysokoškolských kohort na hodnoty něco málo převyšující devadesát tisíc.

Tato nízká úroveň se udrží přibližně do roku 2023 – 2025, kdy by se měl počet vysokoškolských kohort zvyšovat k hodnotám 110 tisíc osob v jednom ročníku. (Koucký, 2009; Zapletalová, 2017)

Také počet studentů veřejných vysokých škol se od roku 1989 velmi výrazně změnil. Z 113,5 tisíc studentů na konci osmdesátých let minulého století na 290 099 v roce 2018. Zatím nejvyšší počet - 395 981 studentů byl zaznamenán v roce 2010. (Přehled vysokých škol v ČR, 2018)

1.4 Komunikace vysokých škol

Jak uvádí Velký slovník marketingových komunikací, znamená slovo komunikace – spojení, dorozumívání či výměnu informací mezi složkami určitého systému. (Jurášková a Horňák, 2012, s. 104) Proč by měly vysoké školy komunikovat? S kým by měly komunikovat? Co by měly komunikovat? V první řadě jde o konkurenci. V Evropském prostoru, ale především v České republice. Jak již bylo výše uvedeno, nastala v devadesátých letech v České republice expanze vysokého školství. Z populačního ročníku odchází studovat na vysoké školy 60 %. Této situaci však neodpovídá ani ekonomická situace České republiky ani přizpůsobivost vysokých škol, které by měly vytvořit kvalitní a odpovídající nabídku. Takto vysoký rozvoj vysokého školství neodpovídá potřebám studijní nabídky v závislosti na vývoji demografické křivky, která od druhé poloviny devadesátých let zaznamenala první výrazný pokles. Je tedy jasné, že hlavním důvodem, proč by měly vysoké školy komunikovat, je boj o studenta. Uvedené údaje demografického vývoje to jasně dokazují. (Soukalová, 2013)

V prostředí českých vysokých škol musí školy obstát nejen v národním, ale i mezinárodním konkurenčním prostředí. Je tedy nutné, aby se vysoké školy zaměřily především na kvalitní výuku, nabídku oborů, které budou mít uplatnění na trhu práce, zaměstnanost a uplatnitelnost svých absolventů a především na vědeckou a tvůrčí činnost. Vysoké školy soupeří především mezi sebou a většinou soupeří o uchazeče a studenty. Toto konkurenční prostředí zásadně ovlivňuje aktivity vysoké školy. Jde o marketingové prostředí, které je dynamické a ve kterém působí vzájemně se ovlivňující faktory. Tyto faktory ovlivňují činnost školy přímo i nepřímo. Hlavním opodstatněním existence vysokých škol jsou studenti.

Studenti jsou pro vysokou školu chápáni jako její zákazníci, proto musí škola řešit otázku, na kterou skupinu potenciálních studentů se má zaměřit. Jelikož jsou přání a potřeby budoucích studentů velmi odlišné, musí se škola zaměřit na takovou skupinu, ve které bude dostatečně velký počet potenciálních uchazečů s podobnými potřebami. Těm může škola nabídnout svůj program, který co nejlépe uspokojí oslovenou cílovou skupinu. (Světlík, 1996)

Kromě komunikace s potenciálními uchazeči o studium, komunikuje vysoká škola také se studenty, zaměstnavateli, absolventy, s veřejností, se zástupci praxe a s jinými vysokými školami. Každá z těchto komunikací má jiný cíl. Například komunikace s uchazeči o studium na vysoké škole se musí přizpůsobit přicházejícím legislativním změnám v oblasti nových akreditací studijních programů i stále nepříznivému vývoji v počtu uchazečů. Efektivní komunikace nespočívá jen ve vytvoření kvalitní nabídky studijních programů. Důležitá je informovanost cílové skupiny o aktivitách školy, o plánech rozvoje nebo nových programech. Důležitá je snaha o celkové zvýšení povědomí o vysoké škole. K těmto účelům může škola využít klasické formy marketingové komunikace jako reklamu či public relations. (Soukalová, 2013)

Komunikace se zástupci z praxe je vhodná k ověření kvality vzdělávání, komunikace s veřejností pomáhá v budování image školy a při komunikaci s jinými školami se můžeme obohatit o poznání z konkurenčního prostředí. (Soukalová, 2013)

V současné době dochází neustále k prudkému rozvoji technologií. Dochází ke generační výměně. Mezi školami roste konkurence a je nutné si uvědomit, že úspěch není dán jednou provždy. Úspěchem však je správně nastavený marketing vysokých škol, správně nastavená strategie i definování konkurenčních výhod. To vše za podpory kvalitní organizace. Teoretické manažerské poznatky jsou v tomto prostředí důležité, ale ještě důležitější jsou praktické zkušenosti řídicích pracovníků. (Slavík, 2014; Zapletalová, 2017)

2 STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOST

Pod pojmem *STUDIJNÍ NEÚSPĚŠNOST* si lze představit všechna ukončení studia na vysoké škole bez absolvování. Nezáleží na způsobu vyloučení ze studia. Může se jednat například o neplnění studijních povinností, nebo o dobrovolné ukončení studia ze strany studenta.

Ekvivalentem studijní neúspěšnosti může být nedokončení studia, propadavost, úmrtnost, výpadek či ukončení bez absolvování. V zahraniční literatuře se používají pojmy jako drop-out, non-completion, retention, stop-out. Rozdílné nahlížení na problém studijní neúspěšnosti dokresluje definice OECD a EUROSTATU, kde je studijní neúspěšnost definována jako ukončení vzdělání bez získání první kvalifikace. (Hraba, Hulík, Tesárková-Hulíková, 2015)

V diplomové práci je používán pojem studijní neúspěšnost z toho důvodu, že tento pojem je používán také ve strategických dokumentech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

2.1 Teoretické přístupy k výzkumu studijní neúspěšnosti

Ve zkoumání studijní neúspěšnosti mají značné zkušenosti Spojené státy americké (dále USA). Zde je studijní neúspěšnost považována za negativní jev a zejména od druhé poloviny dvacátého století zde vzniká mnoho teoretických a empirických prací, na základě kterých se vysoké školy v USA pokoušely mírnit její dopady. Hlavními sledovanými faktory byly do sedmdesátých let 20. století socioekonomické charakteristiky studentů a jejich studijní výsledky před zahájením studia na vysoké škole. Do této doby vycházel výzkum hlavně z dostupných administrativních dat. Od poloviny sedmdesátých let se stává součástí výzkumu studijní neúspěšnosti také sociologický přístup s využitím psychologických konceptů. Začíná docházet k teoretické reflexi a pracuje se s pojmy jako integrace, motivace či mobilita studentů. (Larsen et al. 2013; Švec, Koláčková, 2013; Vlk et al., 2017, s. 37)

Nejznámějšími autory teoretických konceptů se stali Bean a Tinto. Bean upravil model fluktuace zaměstnanců na problematiku neúspěšnosti studentů vysokých škol. Původních pět proměnných, které převzal z modelu (Price, Muller, 1981) – rutina, zapojení, začlenění, komunikace a distributivní spravedlnost rozšířil o dalších pět – studijní výsledky, užitná hodnota, rozvoj, obsah vzdělávání a členství ve studijních organizacích. Tinto zaměřil svůj zájem na institucionální podmínky a přišel tak s novým pohledem na studijní neúspěšnost. Sociální a akademickou integraci studentů označil za rozhodující prvky, které ovlivňují jejich

úspěch nebo neúspěch ve studiu. Neopomíjí při tom ani individuální charakteristiky studentů. Jejich působení však považuje za zprostředkované institucionálními podmínkami. (Vlk et al., 2017)

Existuje mnoho důvodů, proč studenti ukončují studium před jeho úspěšným ukončením. Teoreticky lze tyto důvody rozdělit do několika skupin. Zázemí studentů patří do jedné skupiny důvodů. Patří sem podpora, příjem i vzdělání rodičů, cíle, způsob přípravy, předešlé zkušenosti ve vzdělávání nebo přátelé, kteří studují na vysoké škole. Další skupinou jsou organizační důvody jako finanční podpora (stipendia), členství ve studentských organizacích, ubytování na kolejích, přístup pracovníků studijních oddělení. Mezi sociální důvody patří sociální integrace, identifikace se specifickou skupinou, přátelské kontakty s pedagogy a zaměstnanci. Studijní možnosti jako knihovny, učebny, počítačové vybavení nebo způsob výuky a nabízené předměty patří mezi pedagogické důvody. Důvody okolního prostředí jsou finanční zdroje a rodičovská podpora, možnost změnit vysokou školu, změna rodinného stavu a rodičovské povinnosti nebo nástup do zaměstnání. K psychologickým důvodům se řadí sebedůvěra a sebekontrola, motivace, potřeba uspět a uspokojení ze studia, praktická hodnota vzdělávání, cíl dokončit studium a pocit z vlastního rozvoje.

Teorie Pascarella (1990) se také zaměřuje na institucionální faktory, konkrétně na neformální kontakt studentů s akademickými pracovníky. Mezi další teorie, vysvětlující studijní neúspěšnost, patří ekonomické teorie. Ty vycházejí z racionálního rozhodnutí jedince, který srovnává přínosy a náklady v pokračování ve studiu – například S. John et al., 2000. Teorie lidského kapitálu vychází z konceptu, kdy je vzdělání bráno jako investice do produktivity jedince – Becker (1964).

I přes velké množství studií a výzkumů je zřejmé, že problematiku studijní neúspěšnosti není možné vyřešit jednoduše a není možné k ní přistupovat obecně. (Švec a Koláčková, 2013)

2.2 Jak pohlížet na studijní neúspěšnost v ČR

V rámci českého vysokého školství existuje na první pohled mnoho závažnějších a palčivějších problémů, než je studijní neúspěšnost. Ale i tento problém se během posledních let začíná postupně vynořovat a v agendě veřejné správy si hledá své místo. Evropská komise se během posledních 15 let věnuje studijní neúspěšnosti jako závažnému problému a postupně ji začleňuje do svých strategických dokumentů. Na problém studijní neúspěšnosti nahlíží

Evropská komise jako na plýtvání veřejných prostředků. Tyto prostředky jsou investovány jak na úrovni evropské, tak na úrovni národní.

V České republice se pozornost problematice studijní neúspěšnosti začala rozvíjet v okamžiku, kdy nastal pokles počtu studentů studujících na vysokých školách v důsledku poklesu demografického vývoje a ve spojení se zájmem Evropské komise o tuto problematiku. Studijní neúspěšnost se tak stala jedním z významných témat strategických dokumentů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Na studijní neúspěšnost je možné nahlížet z pohledu státu a z pohledu instituce. Stát, který je zřizovatelem veřejných vysokých škol, z veřejných prostředků je financuje, může brát tyto investice v určitém smyslu (vyšší mírou studijní neúspěšnosti) jako znehodnocené.

Vysoké školy nebo fakulty – tedy instituce, jsou financovány na základě počtu studentů, který tvoří významnou součást výpočtu příspěvku pro vysokou školu či fakultu. V případě, že vysoká škola nebo fakulta vykazuje vysokou míru studijní neúspěšnosti, znamená to pro tyto instituce ztrátu finančních prostředků.

Je zde ale také pohled studenta. V případě neúspěšnosti studia může přijít ztráta motivace v dalším vzdělávání. Neúspěch ve studiu může ovlivnit uplatnitelnost na trhu práce a tím i osobní život neúspěšného studenta. (Vlk et al., 2017)

2.3 Jaké jsou příčiny studijní neúspěšnosti

Není vůbec jednoduchou záležitostí pro uchazeče o vysokoškolské vzdělání zvolit si správnou vysokou školu a zahájit na ní studium. Musí zvážit mnoho aspektů jako například směr studia, místo studia, formu studia, finanční náklady na toto studium a to vše bez zkušenosti a znalosti způsobu vysokoškolského studia. Zápisem do studia, kdy se z uchazeče stane student vysoké školy, se tak vzdává řady dalších možností i příležitostí. Měl by začít usilovat o to, aby se udržel ve studiu na vysoké škole. S náročností a přibývajícím složitostí studia, kdy musí student vynakládat stále větší úsilí, se může stát, že se hodnota původně zamítnutých možností a příležitostí začne zvyšovat. Student tak bude setrvávat ve studiu pouze v tom případě, že toto vysokoškolské studium mu bude přinášet jednoznačně identifikovaný přínos. (Mortenson, 2005; Vlk et al., 2017)

Příčiny studijní neúspěšnosti lze sledovat na několika úrovních. Nejlépe a nejvíce prozkoumanou je úroveň **jednotlivce - studenta**. A to díky dostupnosti dat o studentech, které se týkají například věku nebo pohlaví. Kromě těchto nepřímých faktorů ovlivňuje tuto úroveň

také finanční situace studenta, příjem rodiny, vzdělání rodičů nebo prestiž jejich zaměstnání. Na studenta tak působí faktory, které mohou být příčinou nerovného společenského postavení. Další příčiny neúspěchu mohou být odvozovány od předchozího vzdělání studentů, může jít také o osobní důvody, ke kterým patří například zdravotní stav, pracovní povinnosti, vzdálenost místa bydliště od školy. Důležité je také studijní úsilí, odhodlání ke studiu, přístup k učení a motivace, které patří mezi psychologické příčiny studijní neúspěšnosti jednotlivce – studenta. Důležitou skupinou příčin z pohledu studenta je jeho participace na studiu. Kontakt studenta s akademiky, spolupráce mezi studenty, míra zapojení studenta do aktivit školy, aktivita a dostatek času na plnění studijních povinností jsou aspekty, které může částečně ovlivnit vysoká škola a tím i studijní neúspěšnost. (Kuh et al., 2006)

Další sledovanou úrovní jsou **vysokoškolské instituce**. Zde lze hledat příčiny v oblasti procedurální. Sem patří například metody výuky, přístupy ke vzdělávání, specifické programy orientované na uchazeče o studium a nové studenty, poradenství, koučink nebo vyrovnávací kurzy.

S národní politikou souvisí **strukturální aspekty**, jako jsou velikost a typ instituce, organizační struktura nebo kvalifikační struktura zaměstnanců. (Larsen et al., 2013)

Další příčiny lze hledat na úrovni **vysokoškolského a společenského systému**. Politika vysokých škol určuje základní podmínky fungování vysokoškolského systému. Nemá sice přímý dopad na neúspěšnost, ovlivňuje však podmínky studentů na jednotlivých vysokých školách. Obecně i ekonomickou a společenskou situaci.

Mezi významné faktory patří také **míra pracovní participace studentů**. Míra participace studentů souvisí s několika faktory. Jednak je dána rodinným zázemím a individuální finanční spoluúčastí studenta. Ale také situace na trhu práce výrazně ovlivňuje pracovní participaci studentů a stává se do jisté míry konkurentem vzdělávání. (Vossensteyn et al., 2015)

2.4 Jaké jsou dopady studijní neúspěšnosti

Dalo by se říci, že literatura se věnuje v mnohem větší míře zkoumání příčin studijní neúspěšnosti než jejím dopadům. Vysvětlením může být i to, že stále nepanuje ve vysokoškolském prostředí jasná shoda, jak na studijní neúspěšnost nahlížet. Zda se jedná o jev pozitivní, který odráží kvalitu a náročnost studia, nebo zda se jedná o negativní jev znamenající ztráty především ekonomické.

Podle Larsena et al. (2013) můžeme najít dopady studijní neúspěšnosti ve třech úrovních. Obecně mohou být tyto dopady psychologického charakteru, socioekonomického a akademického charakteru.

V případě konkrétního studenta může jít o **dopad emoční i ekonomický**. S neúspěšným studiem se mohou dostavit pochybnosti o sobě samém, osamocení nebo pocit nedostatečnosti. Dopady tohoto typu se dostaví převážně v případě, kdy student musí své studium ukončit nedobrovolně. Naopak podle Quinna (2013) může být ukončení studia vnímáno pozitivně v případě, kdy si student vyjasnil své osobní představy a očekávání na základě kterých pak studium dobrovolně ukončil.

V případě **ekonomických dopadů** jde o plýtvání zdrojů finančních a časových. Ty byly vynaloženy neúčelně. Lze však říci, že ekonomické dopady se v případě neúspěšného studia nemusí projevovat až tak výrazně. A to v případě, že po dobu trvání neúspěšného studia získal student alespoň nějaké znalosti a dovednosti, které by mohl využít v jiném studiu nebo na trhu práce.

Z pohledu **vysokoškolských institucí** se jedná o dopady akademické a ekonomické. Nejednoznačné je hodnocení především akademických dopadů. V první řadě lze za ztrátu považovat úsilí a čas akademických pracovníků, kteří tyto drahocenné vstupy investovali do studenta. V případě, že budeme pohlížet na vyloučení studenta jako na znamení toho že nesplňuje akademické standardy, je možné hodnotit studijní neúspěšnost pozitivně.

Pro vysoké školy, které jsou financované z veřejných rozpočtů, má studijní neúspěšnost dopady také ekonomické. V případě poklesu počtu studentů může dojít k ovlivnění financování, což může způsobit velkou ztrátu zejména v případě systému s vysokým podílem příjmů ze školného.

Návratnost veřejných investic do vysokého školství patří do dopadů na **celospolečenskou úroveň**. Jde hlavně o hledisko ekonomické efektivity, které je výrazně snižováno studijní neúspěšností. Na rozvoj ekonomiky má také dopad nižší počet absolventů, který je důsledkem studijní neúspěšnosti.

„Navzdory mnohoznačnosti konceptu studijní neúspěšnosti je obecně žádoucí usilovat o její předcházení nebo snižování, a to do té míry, do které toto úsilí nevede k úpadku akademických standardů a kvality studia na vysoké škole“. (Larsen et al., 2013, s. 37)

3 METODOLOGIE

Diplomová se zabývá studijní neúspěšností studentů vysokých škol. V teoretické části je provedena analýza dostupných tištěných a elektronických zdrojů, které se věnují problematice studijní neúspěšnosti v České republice a v Evropské unii.

V praktické části jsou vyhodnocovány informace ze Sdružených Informací Matrik Studentů (SIMS) a žádosti studentů fakulty o ukončení či zanechání studia. Dále jsou vyhodnocovány informace z dotazníkového šetření a skupinového rozhovoru (focus group) se studenty posledního ročníku gymnázia.

Cílem diplomové práce je navrhnout opatření, která budou respektovat potřeby uchazečů o studium na fakultě a nových studentů, kteří se na fakultu zapíší. Na základě výsledků kvalitativního i kvantitativního šetření přijít s opatřeními, která usnadní uchazečům i nově přijatým studentům úspěšně projít přijímacím řízením i povinnostmi, které při zahájení studia na tyto nové studenty čekají. Usnadnit přechod ze střední školy na vysokou školu nebo mírnit obavy studentů, kteří opustili školní lavice před mnoha lety, nejsou si jisti svými znalostmi a musí skloubit studijní a pracovní podmínky dohromady.

První výzkumná otázka zní:

Jaký je profil studentů, kteří ukončují studium?

Druhá výzkumná otázka se ptá na profil uchazečů o studium:

Jaký je profil uchazečů o studium bakalářských oborů, které nabízí fakulta?

Třetí otázka se týká kvalitativního výzkumu:

Jaké obavy mají studenti posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?

3.1 Marketingový výzkum

3.1.1 Analýza sekundárních zdrojů

Mezi sekundární zdroje patří počty studujících na fakultě v období od roku 2008 do roku 2019. Tato data jsou získána ze Sdružených Informací Matrik Studentů (SIMS). Zákon č. 111/1998 Sb. ukládá vysokým školám vést matriku studentů, sloužící k evidenci o studentech a k rozpočtovým a statistickým účelům. Matrika obsahuje údaje o studentech jednotlivých vysokých škol, kteří studují v různých studijních programech. (SIMS - Sdružené informace matrik studentů, 2019)

Pro účely výzkumu byla analyzována data studentů bakalářských studijních programů fakulty v prezenční i kombinované formě studia, s místem studia ve Zlíně, kteří byli k 1. září řádně zapsáni do studia. Dále data studentů, kteří v akademickém roce neúspěšně ukončili studium.

Následně je provedena analýza žádostí o ukončení či zanechání studia studentů prvního ročníku bakalářského studia v akademickém roce 2018/2019.

3.1.2 Dotazník

Dotazníkové šetření proběhlo v období od května do září 2018 mezi zájemci o studium na fakultě v akademickém roce 2018/2019. Uchazečům o bakalářské studijní obory byl zaslán odkaz na on-line dotazník, vytvořený ve formuláři Google. Uchazeči byli požádáni o názor na fakultu, který má přispět k pochopení potřeb začínajících studentů a ke zlepšení podmínek v začátcích jejich studia. Sběr dat z dotazníkového šetření byl ukončen v září 2018. V období květen až září vyplnilo a odeslalo dotazník 411 respondentů z 1771 oslovených.

3.2 Skupinový rozhovor (focus group)

Skupinový rozhovor se studenty posledního ročníku gymnázia proběhl v listopadu 2018 v prostorách gymnázia ve Zlíně. Skupinový rozhovor byl zaměřen na definování obav, které mohou nastat před nebo při zahájení studia na vysoké škole.

Skupině deseti studentů byl vysvětlen důvod, proč byli požádáni o rozhovor. Následně byli seznámeni s podmínkami a způsobem rozhovoru i jeho zaznamenáváním. Po úvodním představení a objasnění smyslu diplomové práce, proběhl rozhovor s účastníky podle předem připraveného scénáře.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTER VÝZKUMU

Cílem výzkumu je získat profil studentů, kteří ukončují studium neúspěšně, tedy nezískají stanovený počet kreditů a studium neukončí státní závěrečnou zkouškou. Dále také získání profilu uchazečů o studium a zjištění, jaké obavy mají středoškoláci před zahájením studia na VŠ. Pro získání profilu studentů ukončujících studium, jsou použity výstupy ze Sdružených Informací Matrik Studentů. Z těchto výstupů získáme počty studentů v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku v akademických letech 2008 až 2018. Druhým krokem budou data udávající počty studentů, kteří studium nedokončili z důvodu nesplnění studijních povinností nebo studium ukončili na základě vlastní žádosti. Tito studenti tvoří skupinu tak zvaných neúspěšných studentů.

Pro upřesnění profilu neúspěšných studentů bude provedena analýza žádostí o ukončení studia. Žádost o ukončení studia, kterou student doručí na studijní oddělení, znamená okamžité ukončení studia. Den doručení žádosti o ukončení studia je tak poslední den, kdy je žadatel studentem. Bude sledován důvod, který k ukončení studia vedl.

Analýzou sekundárních výsledků kvantitativního výzkumu získáme odpověď na první výzkumnou otázku:

Jaký je profil studentů, kteří ukončují studium?

Dalším zdrojem informací jsou primární data z dotazníkového šetření. Na otázky v dotazníku odpovídali uchazeči o studium na fakultě, kteří prošli přijímacím řízením a čekají na jeho výsledek. Vyhodnocení získaných odpovědí pomůže upřesnit profil uchazeče a zodpoví druhou výzkumnou otázku:

Jaký je profil uchazečů o studium bakalářských oborů, které nabízí fakulta?

Kvalitativní primární výzkum přinese informace ze skupinového rozhovoru (focus group), kterého se účastnili studenti posledního ročníku gymnázia. Studenti byli požádáni o rozhovor, při kterém měli vyjádřit své obavy před zahájením studia na vysoké škole, v novém prostředí, v novém městě, v kolektivu nových kolegů a pedagogů, v neznámém systému vysokoškolského studia.

Analýzou skupinového rozhovoru získáme odpověď na otázku:

Jaké obavy mají studenti posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?

4.1 Zjišťování studijní neúspěšnosti na fakultě

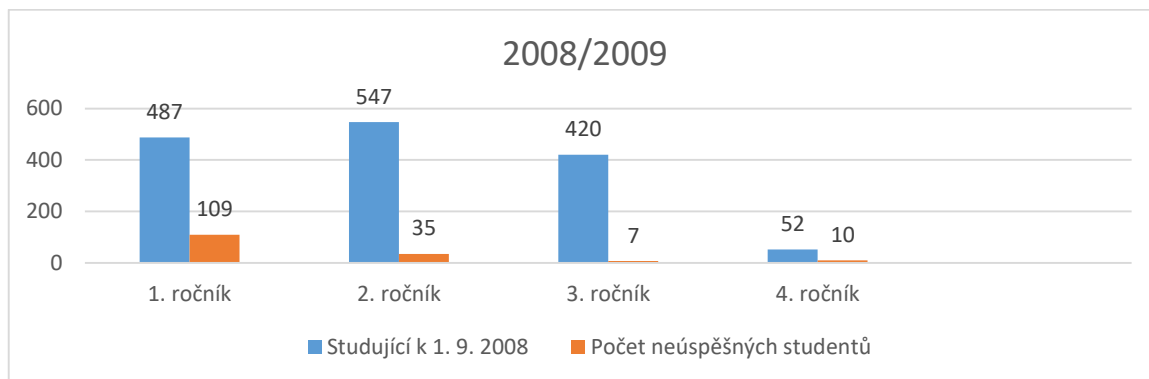
Pro kvantifikování počtu neúspěšných studentů v bakalářském studiu na fakultě je třeba porovnat počet studentů zapsaných v jednotlivých ročnících bakalářského studia k prvnímu září a počet studentů, kteří v období od prvního září do konce srpna následujícího roku ukončili studium neúspěšně. Data jsou získána ze Sdružených Informací Matrik Studentů (SIMS). Při ukončování studia jednotlivých studentů se používají kódy, které charakterizují jednotlivé způsoby ukončení studia:

- 0 – Uzavření ročníku
- 1 – Úspěšné ukončení studia
- 2 – Zanechání studia (§ 56 odst. 1 písm. a zákona o VŠ)
- 3 – Ukončení pro nesplnění studijních podmínek
- 4 – Ukončení odnětím akreditace studijního programu
- 5 – Ukončení zánikem akreditace studijního programu
- 6 – Vyloučením ze studia (§ 65 odst. 1 písm. c zákona o VŠ)
- 7 – Vyloučením ze studia (§ 67 odst. 1 písm. c zákona o VŠ)
- 8 – Úmrtí
- 9 – Přestup na jiný studijní program (školu, fakultu)
- 10 – Převedení na jiný studijní program (školu, fakultu)

Pro účely výzkumu jsou použita data, která udávají počet studentů ukončených s kódem 2 a 3. Kód 2 – zanechání studia (§ 56 odst. 1 písm. a zákona o VŠ) znamená, že student na základě vlastní žádosti studium ukončil. V žádosti nemusí uvádět žádný důvod, kterým by tento krok zdůvodňoval. Den ukončení studia nastane v okamžiku, kdy doručí písemnou žádost o ukončení studia. Kódem 3 - ukončení pro nesplnění studijních podmínek je označeno ukončení studia v případě, kdy student nesplní povinnosti vyplývající ze studia. Mezi tyto povinnosti patří například zápis do akademického roku, splnění stanoveného počtu kreditů pro postup do dalšího semestru nebo ročníku, nesplnění podruhé zapsaného předmětu, zápis do studia po přerušení studia a podobně. Některé povinnosti vyplývají ze zákona, některé povinnosti jsou dány studijními a zkušebními řády jednotlivých univerzit a fakult.

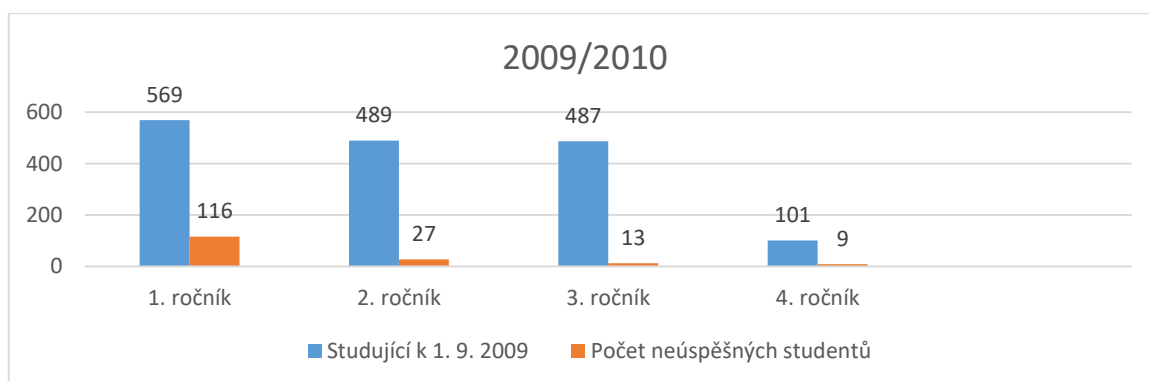
V akademickém roce 2008/2009 nabízela fakulta devět bakalářských studijních oborů s místem výuky ve Zlíně. Ze 487 nově přijatých studentů ukončilo neúspěšně studium 109 (22 %) studentů. Z této skupiny neúspěšných studentů prvního ročníku 57 % studentů ukončilo stu-

dium na vlastní žádost a 43 % studentů bylo ze studia vyloučeno na základě nesplnění studijních povinností. V dalších ročnících se procento neúspěšných studií pohybuje mezi 6 – 19 %, kdy převládá větší podíl neúspěšných studií ukončených kódem 3.

Graf 1 2008/2009 (Zdroj: SIMS, 2019)

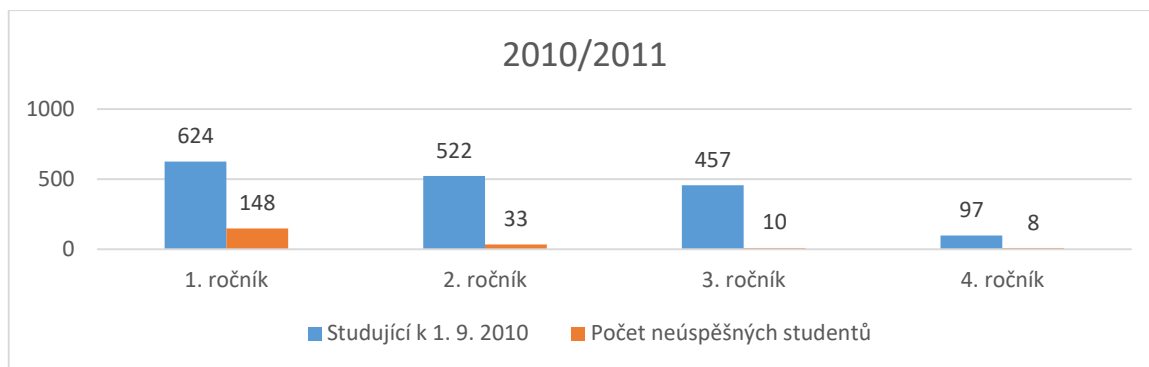
V akademickém roce 2009/2010 přidala fakulta k 9 nabízeným studijním oborům nově akreditovaný studijní obor. V tomto akademickém roce tak zahájilo studium téměř o 100 studentů víc - 569. I přes to, že počet nových studentů stoupl o necelou stovku, počet neúspěšných studií v prvním ročníku se zvýšil pouze o osm. V prvním ročníku zanechalo studium 75 studentů za 116 neúspěšných studentů. 41 studentů nesplnilo studijní povinnosti, a proto bylo jejich studium v prvním ročníku ukončeno. Ve druhém ročníku ukončilo studium 27 studentů, ve třetím 13 a ve čtvrtém 9. V těchto ročnících převládá ukončení studia pro nesplnění studijních povinností.

Graf 2 2009/2010 (Zdroj: SIMS, 2019)

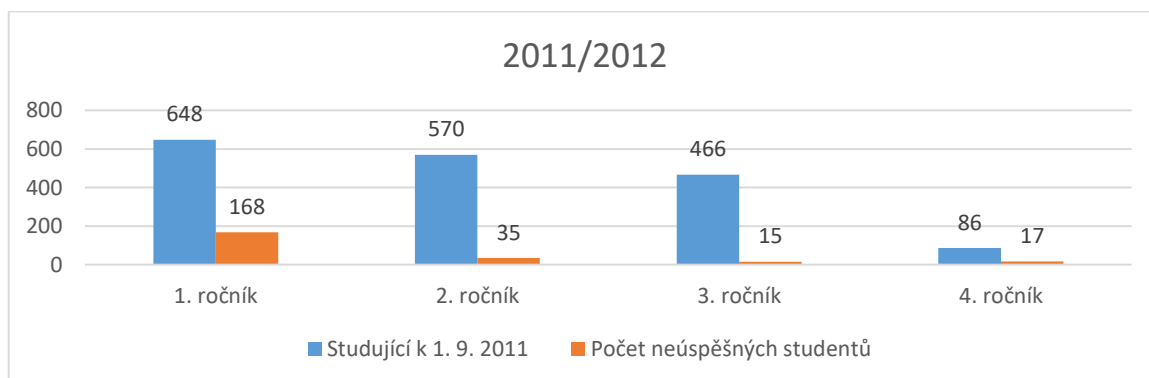
Akademický rok 2010/2011 znamenal rozšíření bakalářských studijních oborů o další akreditovaný studijní obor v kombinované formě studia. Počet přijatých studentů do prvního

ročníku se opět zvýšil na 624. Neúspěšných studií je zase nejvíc mezi studenty prvního ročníku. 148 neúspěšných studentů tvoří téměř 24 % z celkového počtu studentů prvního ročníku. Ve druhém ročníku je to pouze 6 %, ve třetím 2 % a ve čtvrtém ročníku 8 % neúspěšných studentů. Ze 148 neúspěšných studentů prvního ročníku zanechalo studium 107 studentů, což představuje 72 %.

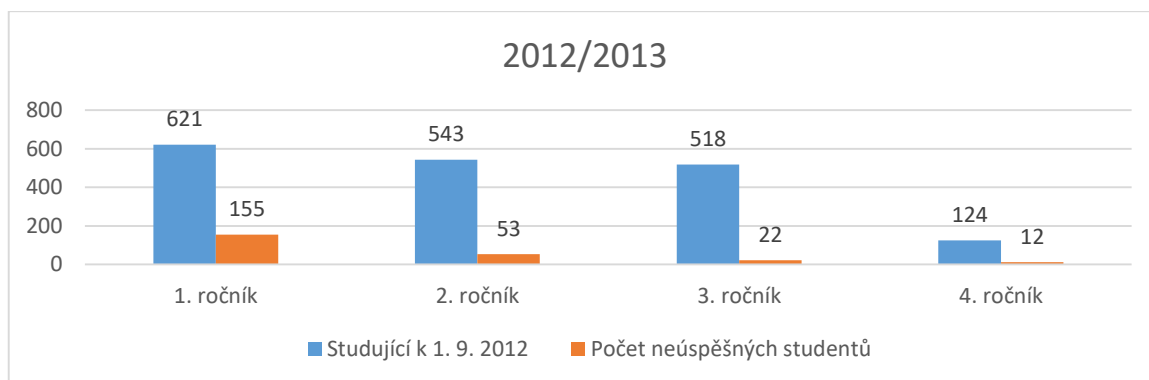
Graf 3 2010/2011 (Zdroj: SIMS, 2019)

Také v akademickém roce 2011/2012 nabídla fakulta nový bakalářský studijní obor v prezenční formě studia. Ve Zlíně tak bylo možné v tomto akademickém roce studovat 12 bakalářských studijních oborů. Počet studentů v prvním až čtvrtém ročníku byl 1770. V tomto akademickém roce ukončilo neúspěšně studium 235 studentů. Nejvíc opět v prvním roce studia a to celkem 168. Počet nových studentů zůstává přibližně stejný jako v předchozím roce. Počet neúspěšných studií však stále stoupá. Počet ukončení kódem 2 a 3 je téměř stejný 87/81.

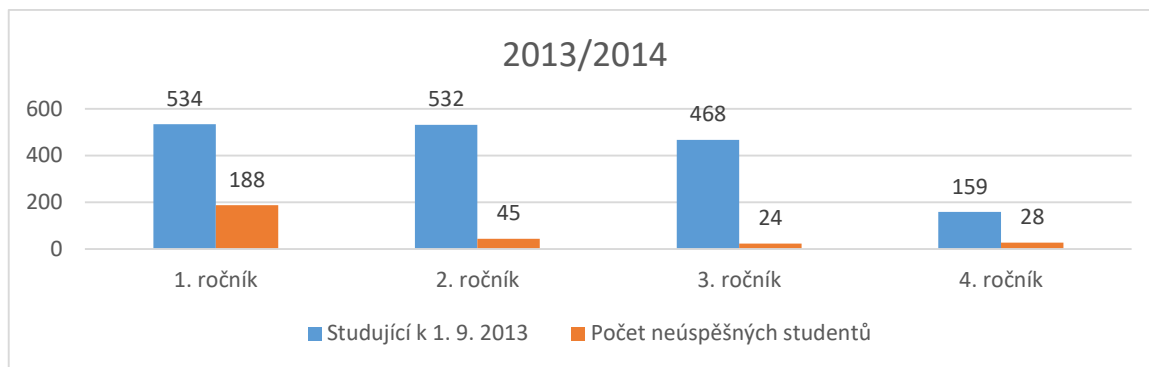
Graf 4 2011/2012 (Zdroj: SIMS, 2019)

Stejný počet bakalářských studijních oborů jako v akademickém roce 2011/2012 byl i v akademickém roce 2012/2013. Mírně klesl počet studentů v prvním ročníku. Ze 155 neúspěšných studentů tohoto ročníku bylo téměř 63 % studentů, kteří zanechali studium na základě vlastní žádosti. Také ve druhém ročníku převládal počet studentů, kteří zanechali studium na základě vlastní žádosti. Šlo o 28 studentů z 53, kteří byli ve druhém ročníku ve studiu neúspěšní.

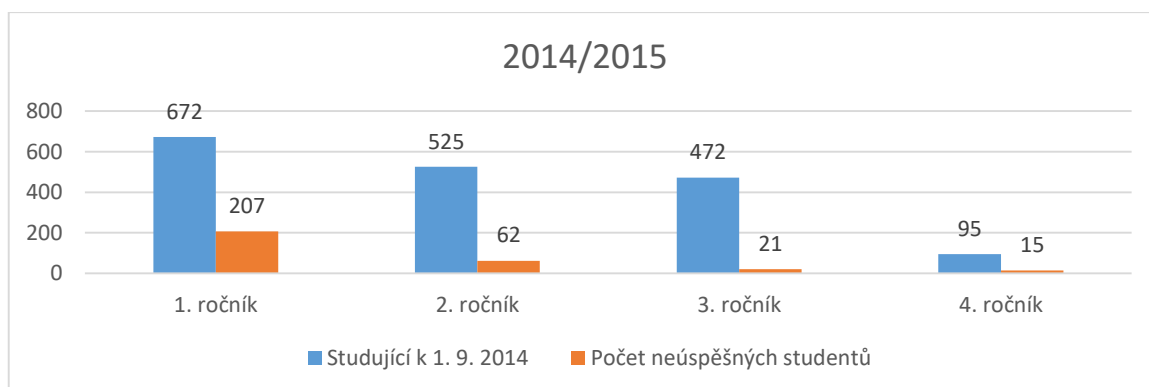
Graf 5 2012/2013 (Zdroj: SIMS, 2019)

Rok 2013/2014 nabídl opět rozšíření nabídky bakalářských studijních oborů, kdy byl jeden z již nabízených oborů rozšířen o kombinovanou formu. V tomto akademickém roce byl zaznamenán také pokles přijatých studentů o necelou stovku. Oproti akademickému roku 2012/2013 se zvýšil počet neúspěšných studentů. V akademickém roce 2013/2014 je procento neúspěšných studentů v prvním ročníku vyšší o deset procent než v předchozím akademickém roce – 35 %. Poprvé je mezi neúspěšnými studenty prvního ročníku víc studentů, kterým bylo studium ukončeno na základě nesplnění studijních povinností. Ze 188 neúspěšných studentů zanechalo studia s kódem 2 – 86 studentů, s kódem 3 – 102 studentů. V dalších ročnících nepřekročil počet neúspěšných studií číslo 50. Zajímavé je, že počet nových studií se mírně snížil, ale počet neúspěšných studií byl v tomto akademickém roce nejvyšší od začátku sledování studijní neúspěšnosti.

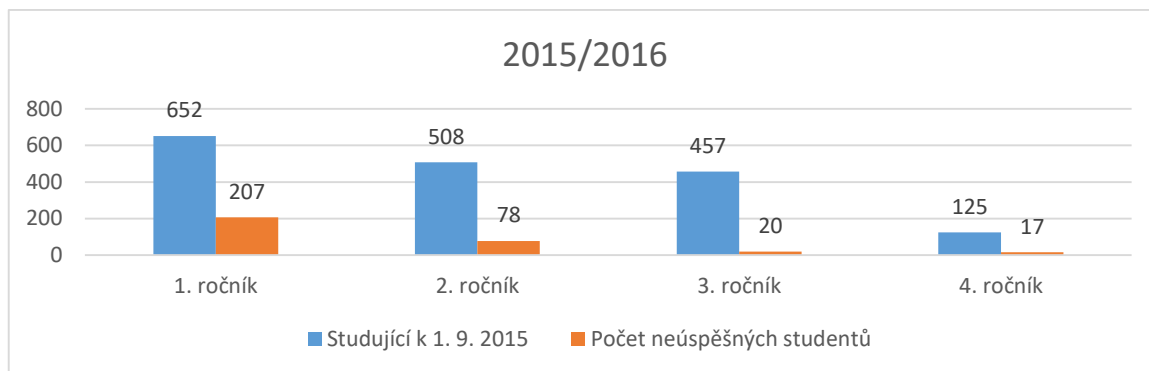
Graf 6 2013/2014 (Zdroj: SIMS, 2019)

Nabízených bakalářských studijních oborů s místem studia ve Zlíně bylo v akademickém roce 2014/2015 již patnáct. V tomto akademickém roce se zapsalo do prvního ročníku 672 studentů a v dalších ročnících pokračovalo celkem 1092 studentů. Také v tomto akademickém roce vystoupal počet neúspěšných studií v prvním ročníku k hranici třiceti procent. 53 % neúspěšných studií v prvním ročníku bylo ukončeno kódem 2. Poprvé se počet neúspěšných studií v prvním ročníku dostal přes dvě stovky.

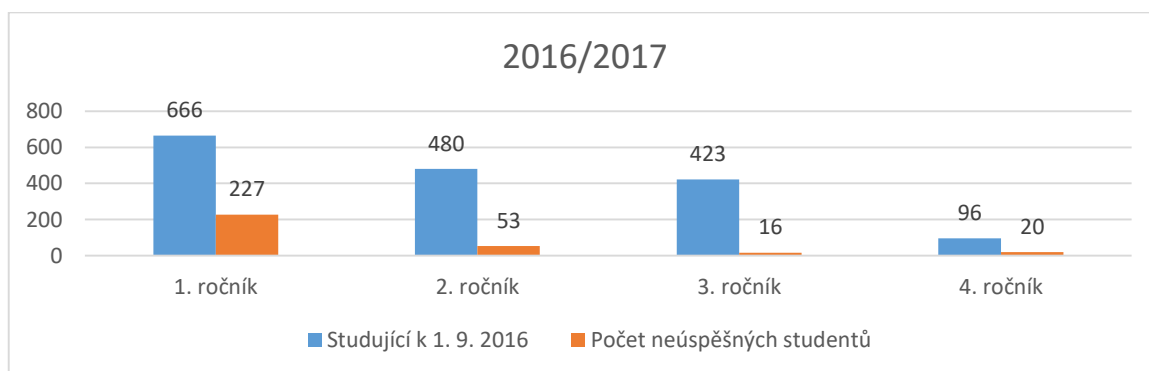
Graf 7 2014/2015 (Zdroj: SIMS, 2019)

Rozšiřováním portfolia oborů pokračovala fakulta také v akademickém roce 2015/2016. Jednalo se o další navazující magisterské studium a rozšíření doktorského studia o kombinovanou formu. Nabídka bakalářských studií klesla na 14. Počet studentů v prvním až čtvrtém ročníku se drží na hranici 1700 studentů. Počet neúspěšných studentů v prvním roce studia je 207 a je stejný jako v předchozím akademickém roce. Stejný je také počet neúspěšných studentů, kteří zanechali studia na základě vlastní žádosti.

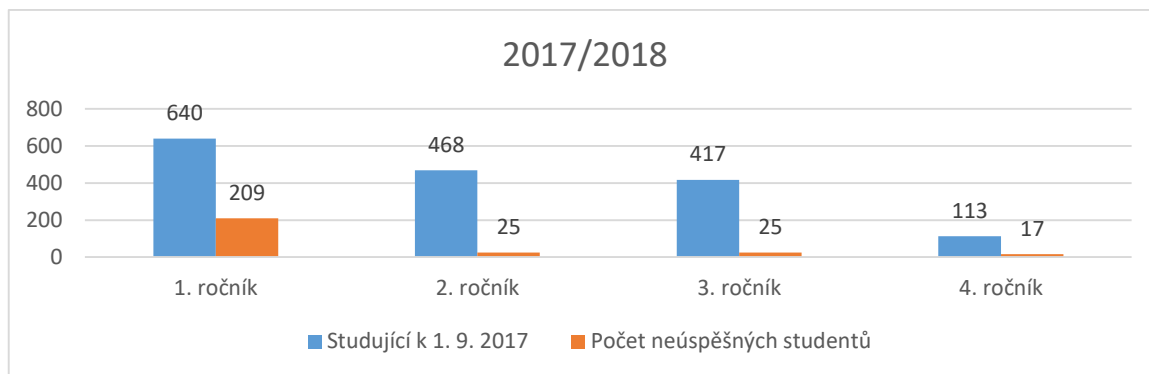
Graf 8 2015/2016 (Zdroj: SIMS, 2019)

Akademický rok 2016/2017 nabídl kromě stávajících bakalářských a navazujících magisterských oborů prezenční studium v magisterském studijním programu. Počet přijatých studentů v bakalářských oborech se stále drží nad číslem 600, stejně jako počet neúspěšných studentů prvního ročníku – 227. Ve druhém ročníku je počet neúspěšných studentů 4x nižší než v prvním. Mezi studenty prvního až čtvrtého ročníku, kteří byli ve svém studiu neúspěšní, převládá způsob ukončení studia na základě vlastní žádosti. Tato skupina tvoří 53 %, v prvním ročníku je to 118 studentů.

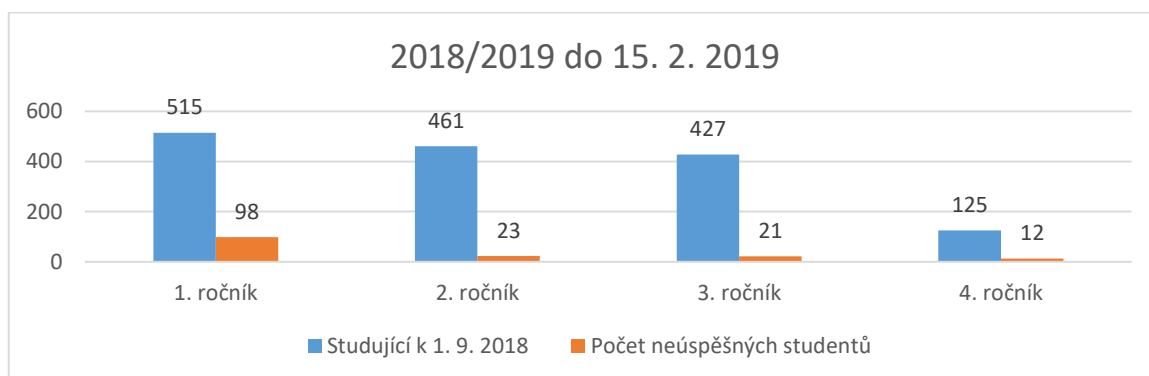
Graf 9 2016/2017 (Zdroj: SIMS, 2019)

V akademickém roce 2017/2018 drží fakulta stále počet nově přijatých studentů v bakalářských studijních oborech nad číslem 600. Z grafu je také patrné, že nejvíce neúspěšných studentů je opět v prvním roce studia. Jedná se o necelých 33 % studentů. 153 studentů ukončilo studium na základě vlastní žádosti, 56 studentů nesplnilo studijní povinnosti a studium jim bylo ukončeno kódem 3. Počet neúspěšných studií v prvním ročníku se stále drží nad hranicí dvou stovek.

Graf 10 2017/2018 (Zdroj: SIMS, 2019)

V posledním akademickém roce 2018/2019 jsou známé počty studentů v jednotlivých ročnících. Počty neúspěšných studií zahrnují pro potřeby výzkumu pouze žádosti a rozhodnutí o ukončení studia podané do 15. února 2019, kdy na fakultě probíhá kontrola studia v prvních ročnících bakalářských studijních oborů v prezenční formě studia. Studenti v prezenční formě studia mají stanovený limit pro postup do letního semestru. V případě nesplnění tohoto limitu (20 kreditů) do 15. února 2019 je jejich studium ukončeno pro nesplnění studijních povinností. Někteří studenti, kteří nesplňují kreditový limit, sami studium ukončují na základě vlastní žádosti. Většinou je motivuje neprodlužování doby studia, které je neúspěšné. Tím mohou předejít, v případě dalšího studia, poplatkům za delší studium. Počet zanechání a ukončení studia v prvním ročníku opět výrazně převyšuje ostatní ročníky. Zatímco se u prvního ročníku blíží ke stovce, u dalších ročníků se pohybuje kolem dvaceti.

Graf 11 2018/2019 (Zdroj: SIMS, 2019)

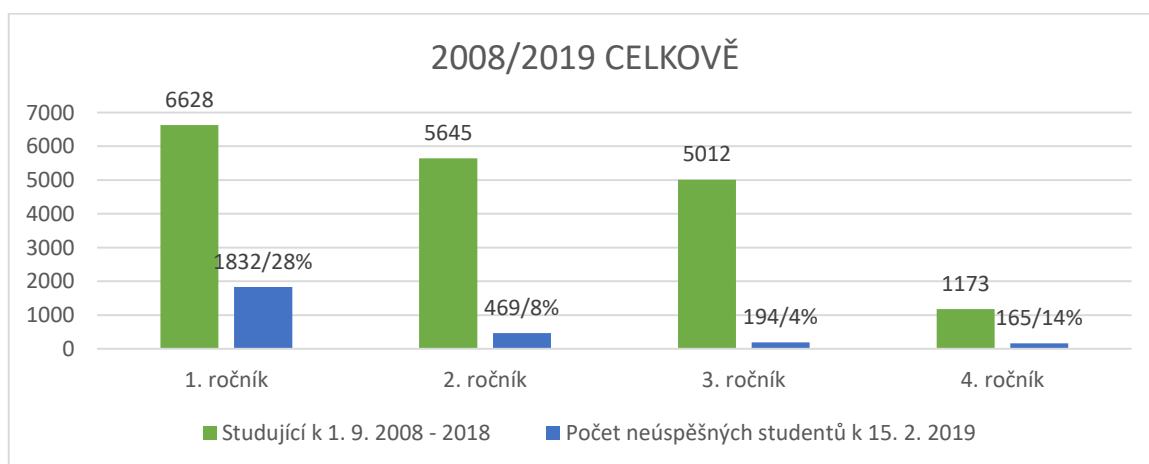
4.1.1 Shrnutí neúspěšných studií

Poslední graf shrnuje počty neúspěšných studentů v jednotlivých ročnících od 1. září 2008 do 15. února 2019. 28 % studentů končí své studium již v prvním ročníku. Rozdíl v počtu neúspěšných studií mezi prvním a druhým ročníkem je 20 % což představuje 1363 neúspěšných studentů. Součet neúspěšných studií druhého, třetího a čtvrtého ročníku činí 26 %. Nedosahuje tak uváděných 28 % v prvním ročníku.

Z uvedených údajů vyplývá, že nejvíc neúspěšných studií je v prvním ročníku studia. 28 % představuje 1832 studentů z celkového počtu 6628 nových studentů, kteří z nějakého důvodu ukončili v průběhu prvního ročníku své studium na vlastní žádost. Nebo jim bylo studium ukončeno rozhodnutím o ukončení studia, ve kterém fakulta sděluje důvody vedoucí k tomuto kroku. Ze studentů, kteří postoupí do druhého ročníku, je neúspěšných jen 8 %. Tito studenti ve většině případů své studium neukončují na vlastní žádost, ale bývá jim ukončeno na základě Rozhodnutí děkana o ukončení studia.

Z dat, která poskytuje SIMS, můžeme dále zjišťovat detailní informace o jednotlivých studijních oborech, například kolik neúspěšných studií je v jednotlivých studijních oborech a formách studia. Je možné rozklíčovat tyto informace až na jednotlivého studenta a údaje o něm. Využití těchto dat však nemá pro tento výzkum žádné opodstatnění. Vytvořily by se tak malé skupinky neúspěšných studentů, jejichž velikost i struktura je v každém akademickém roce jiná a nedá se ani nijak predikovat.

Analýza žádostí o ukončení studia nových studentů by měla objasnit důvody, které vedou tyto studenty k ukončování studia a tím pádem k neúspěšnému studiu.

Graf 12 Celkově (Zdroj: SIMS, 2019)

4.2 Důvody zanechání, ukončení studia

Analýzou žádostí o ukončení studia doručených v průběhu prvního roku studia bakalářských studijních oborů na studijní oddělení fakulty v akademickém roce 2017/2018 a 2018/2019 získáme informace o důvodech, které vedou studenty k zanechání studia. Sběr dat proběhl v období 1. 9. 2017 až 31. 8. 2018 a 1. 9. 2018 až 15. 2. 2019. Pro potřeby výzkumu se autorka diplomové práce zaměřila pouze na důvody zanechání studia u studentů prvního ročníku, jak bylo vyprofilováno z výzkumu studijní neúspěšnosti na fakultě.

Student není povinen uvádět do žádosti o ukončení studia důvod, který ho k tomuto kroku vede. Jeho žádosti musí být vyhověno a děkan následně pouze informuje již bývalého studenta, prostřednictvím sdělení, že bere jeho žádost na vědomí. V případě, že student přinesl žádost osobně a neuvedl důvod ukončení studia, byl požádán na studijním oddělení o doplnění tohoto důvodu. V SIMSu je zanechání studia vedeno pod kódem 2. Díky tomuto označení je tedy celkem jednoduché zjistit počet studentů zanechávajících studium. Je však nemožné zjistit důvody vedoucí k zanechání studia, pokud si sama fakulta nevede statistiku těchto důvodů.

V akademickém roce 2017/2018 je evidováno 209 neúspěšných nových studií. Padesáti šesti studentům bylo studium ukončeno pro nesplnění studijních povinností. To znamená, že obdrželi od fakulty rozhodnutí o ukončení studia, ve kterém jim bylo oznámeno, že po třiceti dnech od převzetí rozhodnutí jim bude studium z konkrétního důvodu ukončeno, pokud se proti tomuto rozhodnutí ve stanovené lhůtě neodvolají. Dá se předpokládat, že tito studenti nějaké kredity získali, navštěvovali tedy výuku, ale mohlo dojít z různých důvodů k tomu, že o studium ztratili zájem nebo pro ně bylo obtížné. 153 studentů ukončilo studium na vlastní žádost.

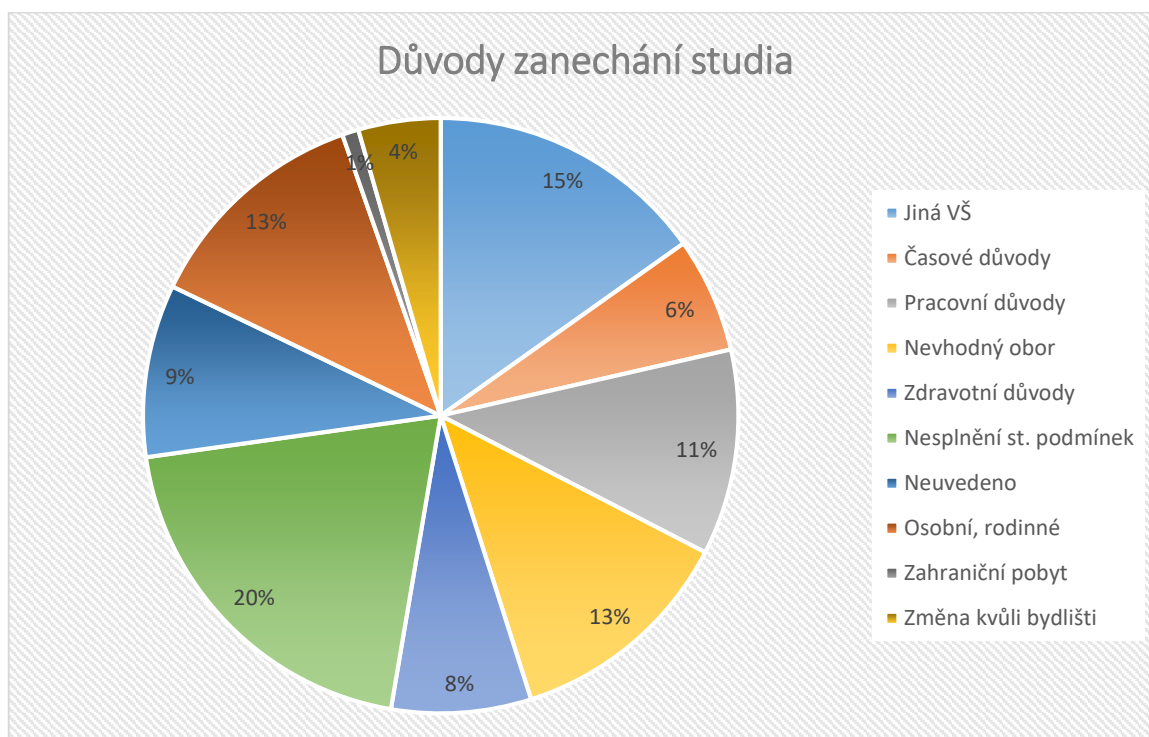
Od 1. 9. 2018 do 15. 2. 2019 doručilo na studijní oddělení 71 studentů prvního ročníku žádost o ukončení studia. Studentům bylo v den doručení žádosti studium ukončeno s kódem 2. Mezi důvody, které studenti uváděli na žádostech o ukončení studia, patří: studium na jiné VŠ, pracovní důvody jako změna zaměstnání nebo nové zaměstnání, nevhodně zvolený obor, obtížné studium, zdravotní důvody, osobní a rodinné důvody, vzdálenost vysoké školy od místa bydliště nebo pobyt v zahraničí.

20 % studentů zanechalo studia z důvodu, že nebyli schopni splnit studijní podmínky, které by je opravňovaly k postupu do dalšího semestru. Nezáskali dostatečný počet kreditů. Nečekali na vyloučení ze studia a na vlastní žádost tak studium okamžitě ukončili. Studenti také

nemuseli vůbec školu navštěvovat a zúčastňovat se výuky a po zápisu do studia si tak pouze přišli převzít potvrzení o studiu. Studium si tak mohli přijít ukončit na základě výzvy, kterou obdrželi ze studijního oddělení například proto, že si nezapsali žádné předměty při předzápisu.

Kromě změny vysoké školy je dalším nejčastějším důvodem nevhodný obor. Studenti odcházejí na jiné vysoké školy studovat stejný studijní obor, nebo zjistili, že jim stávající obor nevyhovuje. V průběhu studia zjistili, že probíhající studium si zvolili nevhodně a chtějí dát přednost jinému oboru. Celkem 28 % studentů tak z těchto dvou důvodů končí studium na fakultě hned v prvním ročníku. Osobní, rodinné a pracovní důvody převládají u studentů v kombinované formě studia. V průběhu prvního semestru může dojít ke změně zaměstnání či pracovní pozice a studenti nedokáží tuto situaci skloubit se studiem. Někdy také zaměstnavatel neumožní studium v pracovní dny a studenti jsou následně nuceni studium ukončit.

Studenti v prezenční formě studia jasně převažují ve skupině neúspěšných studií nad studenty v kombinované formě studia. 70 % neúspěšných studií připadá na studijní obory v prezenční formě studia. 90 % žádostí si podaly studentky. Je však nutné podotknout, že většina studentů na fakultě je ženského pohlaví.

Graf 13 Důvody zanechání studia (Zdroj: Vlastní šetření, 2019)

4.2.1 Profil studentů s neúspěšným studiem

Vyhodnocením sekundárních dat ze Sdružených Informací Matrik Studentů a primárních dat z žádostí o ukončení studia jsme získali jasný důkaz toho, že nejvyšší počet neúspěšných studií připadá na nová studia. Jde tedy o studenty zapsané v prvním ročníku studia, u kterých převažuje prezenční forma studia. Největší skupina těchto studentů nesplňuje studijní povinnosti. Někteří hned po zápisu do studia – neprovedou si předzápis, nemají tedy co studovat a výuku tak vůbec nenavštěvují. Těmto studentům většinou stačí jen potvrzení o studiu a status studenta. Další skupina studentů již během výuky a někteří před stanovenou kontrolou studia zjistí, že nedosáhnou na předepsanou kreditovou hranici. Jsou to studenti, kteří mají zájem o studium, navštěvují výuku a snaží se plnit studijní povinnosti, ale studium nezvládají. Někteří z nich si opět podají přihlášku a začnou studium od začátku. Druhou nejpočetnější skupinou, která ukončuje studium na fakultě, jsou studenti rozhodnutí odejít na jinou vysokou školu. Studentky, které pokračují ve studiu stejného oboru ze střední školy a dostanou nabídku z praxe, odchází z vysoké školy kvůli této nabídce, bez úspěšného absolvování studia. Studenti filologického programu ukončují studium z důvodu špatně zvoleného oboru a obtížnosti studia. Někteří filologové si jsou vědomi toho, že přecenili své jazykové znalosti. Nově zapsaným studentům v kombinované formě studia způsobuje problémy, které vedou nakonec k ukončení studia, změna v zaměstnání nebo samotný zaměstnavatel.

4.3 Dotazníkové šetření

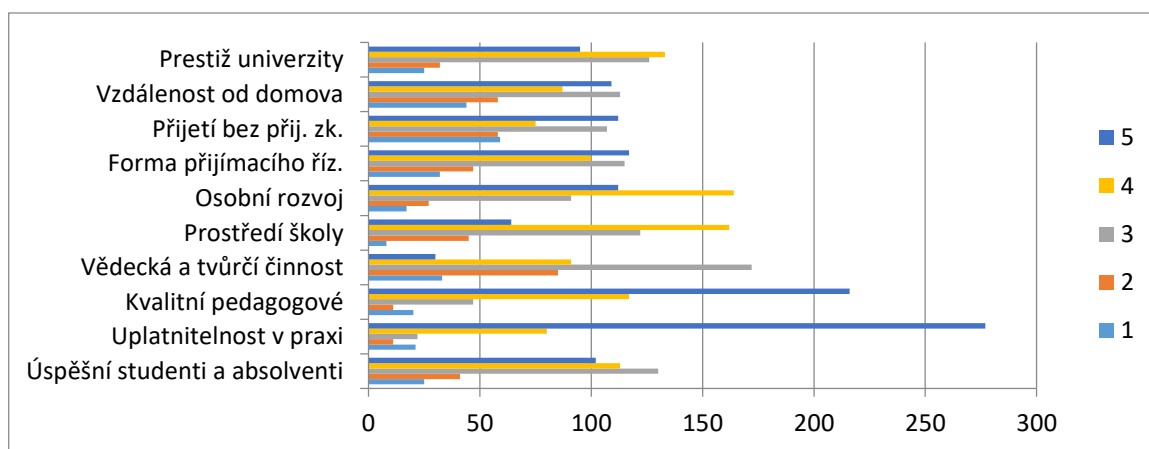
Cílovou skupinou pro dotazníkové šetření, byla skupina uchazečů, kteří si podali přihlášku na bakalářské studijní obory, které fakulta nabízela pro akademický rok 2018/2019. Při podání elektronické přihlášky uvádí uchazeči o studium na fakultě jako povinný údaj e-mailovou adresu. Tato adresa je využívána pro informování uchazečů o průběhu přijímacího řízení. Například umožňuje poslat uchazeči pozvánku k zápisu, informovat ho o doplnění chybějících dokladů a podobně.

Přijímání přihlášek na bakalářské studijní obory bylo ukončeno 31. března 2018 a po tomto datu měla fakulta něco málo přes 1700 přihlášek. Jelikož počet přihlášek pro jednoho uchazeče není na fakultě omezen, je možné říci, že dotazník obdrželo kolem 1500 uchazečů. Dotazník byl rozeslán uchazečům začátkem května 2018 a sběr odpovědí byl ukončen v září téhož roku.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 411 respondentů. Z tohoto počtu respondentů dotazník vyplnilo 53 mužů a 358 žen. Nejpočetnější skupinu tvořili uchazeči o studium ve věku 19 let. Dotazník tvoří 13 otázek – otevřených, uzavřených i polouzavřených. Byla použita také baterie otázek, například při hodnocení faktorů důležitých pro výběr vysoké školy.

Vyhodnocení odpovědí

Úvodní otázka dotazníku byla zaměřena na hodnocení faktorů, které ovlivňují uchazeče při výběru vysoké školy. Mezi tyto faktory patřily: úspěšní studenti a absolventi, uplatnitelnost v praxi (zaměstnanost absolventů), kvalitní pedagogové a odborníci, úspěchy ve vědecké a tvůrčí činnosti, forma přijímacího řízení nebo prestiž univerzity. Z odpovědí respondentů vyplývá, že nejdůležitějším faktorem, který ovlivňuje výběr vysoké školy, je uplatnitelnost v praxi, kterou jako nejvíc důležitou označilo 277 respondentů a kvalitní pedagogové, odborníci (216 respondentů). Také vzdálenost vysoké školy od domova a prostor pro osobní rozvoj patří pro uchazeče o studium na fakultě mezi důležité faktory. Fakultní úspěchy ve vědecké a tvůrčí činnosti nejsou podle vyhodnocení odpovědí pro uchazeče rozhodující, stejně jako prostředí fakulty (technické, prostorové).

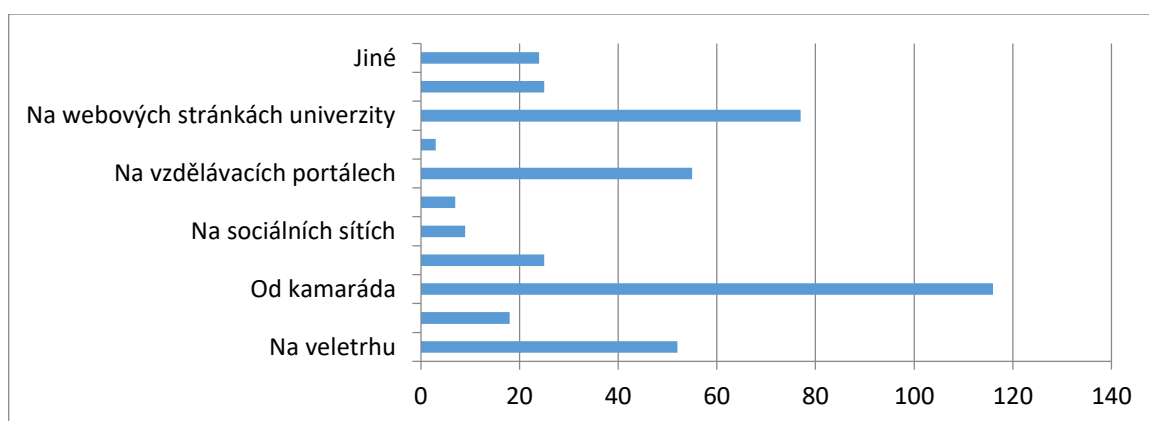

Graf 14 1. Jak jsou pro Vás důležité níže uvedené faktory pro výběr vysoké školy? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2019)

Druhá otázka byla zaměřena na zjištění, kde POPRVÉ se uchazeč o fakultě dozvěděl. 116 respondentů (28 % žen a stejné procento mužů) uvedlo, že se poprvé dozvěděli o fakultě od kamaráda. Druhé v pořadí se umístily webové stránky univerzity označené 77 respondenty (19 % žen a 15 % mužů). Na třetím místě se umístily vzdělávací portály například vysokoskoly.cz, které označilo 55 respondentů (13 % žen a 17 % mužů). Veletrh pomaturitního

vzdělávání Gaudeamus označilo 52 respondentů (14 % žen a 6 % mužů). Respondenti měli možnost uvést i jiné možnosti. 11 respondentů tuto možnost využilo a uvedli například *Den zlínského kraje, jízda kolem rozestavěné budovy, kolegové ze zaměstnání, nebo že znají fakultu, protože bydlí ve Zlíně.*

Z odpovědí vyplývá, jak je důležité mít dobré reference od studentů a absolventů fakulty, kteří dál šíří dobré jméno své alma mater a zajišťují tak fakultě reklamu. Samozřejmostí v dnešním světě internetu je mít výborné webové stránky a neustále se jimi odlišovat od nabídky ostatních vysokých škol. Fakulta také nesmí zapomínat na aktualizace svých údajů na všech možných portálech, které nabízejí informace o školách, protože tady vyhledává informace velká skupina uchazečů o studium.

Graf 15 2. Kde jste se o fakultě POPRVÉ dozvěděl/a? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2019)

U třetí otázky byl zjišťován názor na vlastnosti prestižní fakulty/univerzity. Z odpovědí vyplývá, že absolventi prestižní fakulty/univerzity budou mít uplatnění v praxi. Jedna z odpovědí, která shrnuje většinu odpovědí: *Dle mého názoru mezi tyto vlastnosti patří: výborné a lákavé prostředí (samotné univerzity i okolí), velký počet uchazečů, dobrá úroveň znalostí studentů, ale také vysoký počet absolventů, kteří se okamžitě mohou uplatnit na trhu práce.* Další zajímavou odpovědí, která zahrnuje více názorů: *1. Všeobecná spokojenost studentů a jejich dobré ohlasy. 2. Kladný postoj zaměstnavatelů k absolventům. 3. Dobře vybavené koleje, učebny a zázemí pro studenty. 4. Chápavý postoj pracovníků na děkanátu. 5. Absence ohlasů typu: Když má učitel blbou náladu, tak studentovi zkoušku nedá, ani když látce rozumí sebelíp.*

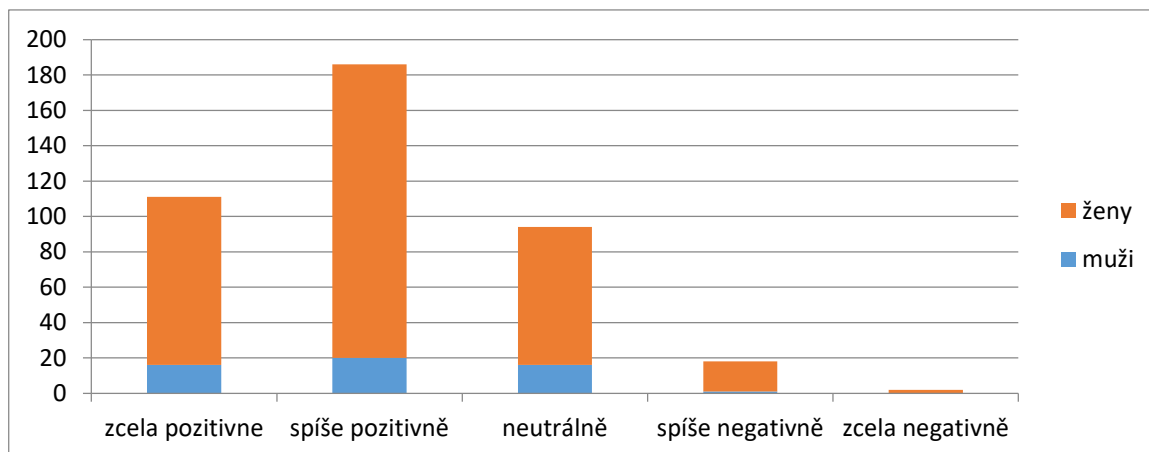
Slovo praxe je u respondentů velmi často používáno v různých souvislostech. Pro uchazeče je uplatnění v praxi důležité a fakulta by měla komunikovat se zaměstnavateli a získávat tak

zpětnou vazbu o svých absolventech. To povede ke zlepšení výuky a spolupráce a ovlivní v dobrém vnitřní i vnější prostředí fakulty.

Čtvrtá otázka měla dát odpověď respondentů na to, zda je podle nich fakulta prestižní fakultou. Odpověď ANO měli doplnit i o odpověď, proč si myslí, že ANO. Odpověď NE doplnili o název fakulty/univerzity, o které si myslí, že je prestižní a proč a třetí možnost byla NEVÍM. 130 respondentů (112 žen) uvedlo jednoznačně ANO. Jako důvody uvádí *kvalitní pedagogy; skvělé ohlasy; skvělý vzdělávací program a možnost studijní stáže v zahraničí; učí se zde odborné věci; myslím, že je jednou z nejlepších v okolí a má dobrou pověst, dobré pedagogy; důležitost pro společnost; dle názoru absolventů (mých známých), z médií vím, že fakulta byla hodnocena na předních místech žebříčku VŠ vzniklých po revoluci 1989; nabízí širokou škálu oborů, které jsou v dnešní době potřeba*. Jednoznačné NE uvedlo 24 respondentů. Jako prestižní uvádějí tak zvané „kamenné“ univerzity jako Univerzita Karlova, Masarykova či Palackého v Olomouci. Jedna odpověď od respondenta, který označil NE: *Ne. Žiji ve Slezsku, kde vaše pověst bohužel moc nedoléhá, takže se setkávám s reakcemi: "Počkej, ve Zlíně je nějaká univerzita?", což je docela smutné, ale na druhou stranu taky nepodstatné (alespoň pro mé rozhodnutí). Záleží na tom, co se u vás učí a jak se to učí, nikoli na tom, jak často se o vás mezi mládeží mluví. Za prestižní vysokou školu tudíž považují třeba Univerzitu Karlovu, o které slyšel vlastně každý, a každý ví, že tam není lehké se dostat*. 25 respondentů NEVÍ a ostatní respondenti uvádějí nejednoznačné, váhavé odpovědi například: *Tak na půl, je co zlepšovat. Hlavně, co se týče přijímacího řízení, nebrat lidi s tak nízkým percentilem, jak je tomu doted'. To prestiži nepřidává*.

Pátá otázka. Jak vnímáte VY pověst fakulty?

Většina respondentů se přiklání k variantě spíše pozitivního vnímání pověsti fakulty. Ze 411 respondentů vnímá pověst fakulty jako pozitivní nebo spíše pozitivní 279 respondentů.

Graf 16 5. Jak vnímáte VY pověst fakulty? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2019)

Další otevřená otázka (šestá) směřovala na kvalitu výuku. Respondenti byli požádáni, aby odpověděli na otázku, co si představují pod pojmem „KVALITNÍ VÝUKA“.

Většina odpovědí se týká pedagogů, jejich kvality, odbornosti, profesionality, přístupu, srozumitelnosti výkladu, nových metod výuky, vědomostí z praxe. Příklady odpovědí: *Převažující počet kvalifikovaných vyučujících z praxe, materiální výukové zázemí a technické vybavení pro nové přístupy v oblasti pedagogiky, příležitosti pro zapojení se do odborných projektů, vědeckých výzkumů, workshopů a tematických konferencí, materiální i personální podpora studentů v oblasti sebe rozvoje, výzkumu a praktických stáží, vysoká míra spolupráce univerzity s organizacemi, firmami a institucemi v oblasti praxe, výměny zkušeností, kooperace a výzkumných aktivit.*

Odbornost pedagoga, který zároveň dokáže studenty zaujmout a snaží se předat studentům vědomosti nejen na bázi promítání učiva na plátně. Snažit se o to, aby studenti pochopili danou látku. U některých učitelů chybí „kontakt“ se studenty.

Bude výzvou, dá mi hodně do života, bude mě bavit pronikat hlouběji do problematiky, pedagogové budou odborníci v oboru a studenty budou motivovat, inspirovat.

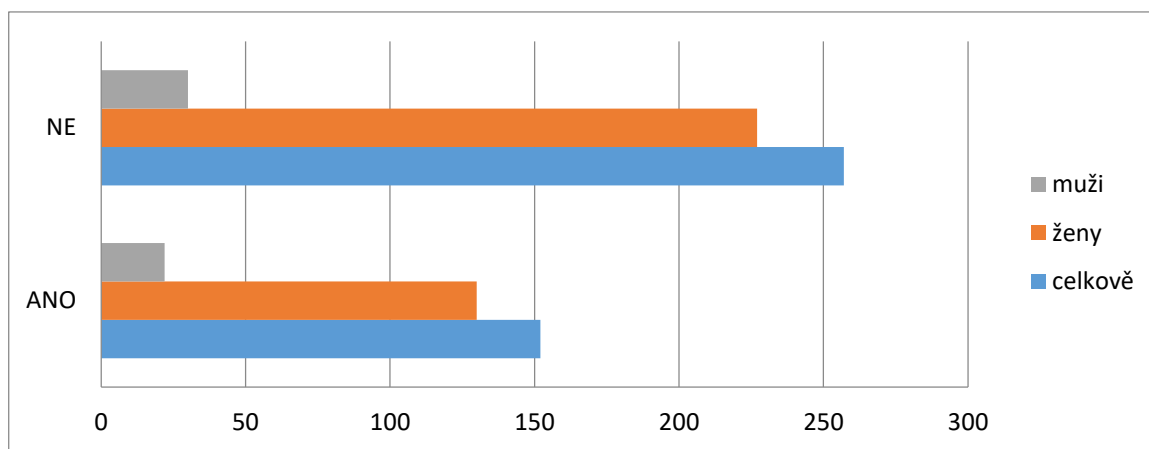
Je zřejmé, že uchazeči hledají na fakultě osobnost, která bude uznávaná jak v odborných kruzích, tak veřejností. Mají zájem o to, aby je takové osobnosti připravovaly, učily a vedly po dobu jejich studia na vysoké škole.

Z dotazníku mělo také vyplynout zjištění, zda si naši uchazeči podali přihlášku i na jinou vysokou školu. 47 % respondentů se hlásí pouze na fakultu. Ostatní respondenti si podali více přihlášek. Největší zastoupení má Masarykova univerzita v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci a Ostravská univerzita. Nejpočetnější věkovou skupinou, která si podala přihlášky i na jiné vysoké školy, jsou respondenti ve věku 18 a 19 let.

Potvrdila se tak zkušenost z přijímacích řízení na fakultě, že si uchazeči podávají více přihlášek na různé univerzity a vysoké školy. Další možností je podání více přihlášek na jednu vysokou školu nebo fakultu. Následně si uchazeči vybírají, na který obor se zapíší.

V osmé otázce nás zajímala odpověď respondentů na to, zda dají přednost oboru, na který není požadována přijímací zkouška. Dva respondenti neodpověděli, 63 % respondentů nedá přednost oboru bez přijímací zkoušky (57 % mužů a 55 % žen). Respondenti mohou vnímat přijímací zkoušku jako jakousi záruku kvality. Na druhou stranu se dá také říci, proč nedat šanci a příležitost všem zájemcům?

Graf 17 8. Dáte přednost oboru, na který není požadována přijímací zkouška?

(Zdroj: vlastní dotazníkové šetření, 2019)

U otázky číslo 9 bylo zjišťováno, proč chtějí respondenti studovat na fakultě. Bylo jim nabídnuto několik variant odpovědí a také možnost jiné vlastní odpovědi. Respondenti mohli uvést více variant. Prestiž láká 36 respondentů, spousta kamarádů na fakultě je důvod pro 45 respondentů, proč začít na fakultě studovat. Odpověď mám to blízko domů - uvedlo 152 respondentů. Jak je důležité pro uchazeče budoucí uplatnění v praxi uvedlo 189 žen a 27 mužů. 153 respondentů očekává na fakultě kvalitní vzdělávání a zajímavost nabízených

oborů zvolilo 164 respondentek a 24 respondentů. Velký počet (144) respondentů očekává při studiu praxi a zvolilo tak možnost praxe při studiu. Kvůli dobrému jménu fakulty u široké veřejnosti chce začít studovat 66 žen a 6 mužů. Respondenti mohli zvolit také jinou odpověď, ze kterých je uvedeno několik příkladů:

Budu mít uplatnění v praxi, Kvalita vzdělávání, Zajímavost nabízených oborů. Možnost praxe při studiu. Je zde spojen management s anglickým jazykem v jeden obor, nikde jinde jsem to takto nenašla.

Prestiž; Mám to blízko domů; Budu mít uplatnění v praxi; Kvalita vzdělávání; Zajímavost nabízených oborů; Možnost praxe při studiu; Dobré jméno fakulty u široké veřejnosti.

Mám tady spoustu kamarádů; Kvalita vzdělávání; Mám známé, kteří tento obor vystudovali a jsou velice spokojení. Jediné co mě mrzí je, že tento obor by měl vybírat lidi podle toho, jestli jsou schopni pracovat s lidmi. Jsou lidé, kteří mají dar s lidmi pracovat, ale například já mám kvůli přijímacím zkouškám SCIO nízké šance, protože u nás na umělecké škole nebyla podle učitelů občanská výuka důležitá.

Desátá a jedenáctá otázka byly zaměřeny na typ studia (bakalářské, magisterské, doktorské), na které se respondenti hlásí a na formu studia (prezenční nebo kombinovaná forma studia). Na bakalářské studium se hlásí 313 respondentů, 227 z nich na prezenční formu studia a 75 na kombinovanou formu studia. 12 respondentů si podalo přihlášku na prezenční i kombinovanou formu studia. Z 34 respondentů mužského pohlaví, kteří se hlásí na prezenční formu studia, je největší skupina ve věku 19 let. Tato věková skupina je zároveň nejpočetnější skupinou respondentů, která se účastnila dotazníkového šetření - 22 mužů a 153 žen.

Mezi 411 respondenty (53 mužů a 358 žen), byla druhá nejpočetnější skupina respondentů ve věku 20 let, následovala skupina osmnáctiletých a dvaadvacetiletých respondentů (41, 41, 22). 63 respondentů patřilo do skupiny nad 26 let. Nejstarší respondent uvedl věk 57 let.

4.3.1 Závěr dotazníkového průzkumu

Jaký je profil uchazečů o studium bakalářských oborů, které nabízí fakulta?

Závěry dotazníkového šetření dokreslují profil uchazečů o studium bakalářských oborů, které nabízí fakulta. Uchazeči o studium na fakultě, kteří si již podali na fakultou nabízené

studijní programy a obory přihlášku, si ji zvolili proto, že vyhodnotili nabídku oborů jako atraktivní, aktuální, odpovídající poptávce na trhu práce a tím pádem budou mít po vystudování velmi dobrou možnost uplatnění v praxi.

Velké množství uchazečů se o fakultě dozvědělo zprostředkovaně od kamarádů. Taková reklama je pro fakultu velmi účinná a finančně nenáročná. Ale zavazuje také k tomu, aby fakulta stále pracovala na své dobré pověsti a dobře pracovala se studenty i s absolventy. Uchazeči vnímají fakultu spíše pozitivně a oceňují působení odborníků z praxe, kvalitních pedagogů a propojení teorie a praxe. Tyto vlastnosti jsou shrnuty také pod pojmem „Kvalitní výuka“. Pedagog by měl být pro studenty výzvou a vést je k většímu zájmu o studium.

Více jak polovina respondentů se nechce vyhýbat přijímací zkoušce a nedala by tak přednost oboru bez přijímací zkoušky. Většinou se přijímací zkoušky obávají uchazeči, kteří jsou již delší dobu po střední škole. Středoškoláci jsou v průběhu studií několikrát testováni, mají zkušenosti například s testy SCIO a proto se přijímacích zkoušek tolik neobávají.

Uchazeči také oceňují nabídku oborů a jejich propojení s praxí. Proto také očekávají, že díky atraktivním oborům, po jejich vystudování, naleznou dobré uplatnění. Je také patrné, že mnoho uchazečů je z okolí a regionu blízkého místu studia a oceňují tak blízkost studia svému domovu. Většina respondentů jsou ženy ve věku devatenáct let, které mají zájem o obory v prezenční formě studia. To odpovídá počtu studentů ženského pohlaví studujících na fakultě i nabídce studijních programů a studijních oborů.

5 SKUPINOVÝ ROZHOVOR

Analýza skupinového rozhovoru zodpoví poslední výzkumnou otázku:

Jaké obavy mají studenti posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?

Pro skupinový rozhovor byli osloveni studenti posledního ročníku střední školy - gymnázia, u kterých byl předpoklad, že mají zájem pokračovat ve studiu na vysoké škole. Rozhovor proběhl v období, kdy již studenti měli možnost účasti na veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus, který se koná každoročně v Brně. Autorka práce předpokládala, že studenti se již o své budoucí možnosti studia zajímali, o studiu na vysoké škole uvažují a budou tak mít nějaké základní informace a představy o své budoucnosti. Autorka rozhovor prokládala informacemi, které by se uchazečům mohly hodit v průběhu přijímacího řízení a v začátcích vysokoškolského studia. V průběhu rozhovoru vyšlo najevo, že účastníci rozhovoru nemají povědomí o důsledcích některých úkonů, které se týkají přijímacího řízení a zápisu do studia.

10 účastníků rozhovoru, sedm mužů a tři ženy, byli požádáni o to, aby si představili, že obdrželi rozhodnutí o přijetí a pozvánku k zápisu na vysokou školu. Kromě radosti a euforie si měli představit, jaké obavy mohou mít z nového prostředí, místa, z nového studentského života. Účastníci rozhovoru odpovídali spontánně. Pokud někdo vyslovil myšlenku, další účastníci ji doplnili o své pocity nebo jen projevíli souhlas.

První účastník (muž) uvedl, že má obavu z toho, že zapomene nějaký administrativní úkon spojený se zápisem do studia. Mohlo by tak dojít i k tomu, že nebude přijat kvůli administrativní chybě. Tato obava je celkem pochopitelná. Jedná se o proces, kterého se účastní poprvé v životě. Každá vysoká škola má své vlastní směrnice a podmínky, které se od sebe mohou lišit ve spoustě kroků. Důvodem může být také to, že na střední škole mohou zasahovat do záležitostí studenta a studia také rodiče a svým dětem tak „pomáhat“. Na vysoké škole by již měli být studenti zcela samostatní a zodpovědní, neboť administrativní zátěž je, hlavně v začátcích studia, velká.

Druhý účastník (muž) mluvil o novém prostředí a „zaběhnutí“ do nového vysokoškolského systému. Účastník si uvědomuje, že do studia ho nebude nic tlačit a o úspěšnosti ve studiu bude rozhodovat vlastní motivace. Uvědomuje si nástrahy, které nové studenty čekají, například při různých akcích pro prváky. Další účastník ho doplnil o představě „bohémského života“.

Třetí účastník (muž) si myslí, že na vysoké škole budou studenti s různou úrovní ve vzdělání např. jazyková úroveň, a že tak mezi nimi mohou být velké rozdíly a předem neví, zda jeho úroveň vzdělání bude pro studium dostatečná. Má tedy obavu, zda je pro studium na vysoké škole dostatečně připraven.

Čtvrtý účastník (muž) má obavu z toho, že nezvládne zorganizovat a skloubit čas, který bude muset věnovat výuce a následnému samostudiu a dalším osobním aktivitám. Má obavu z náročnosti studia, kvůli kterému mu již na nic jiného nezbude čas. Tento názor dobře charakterizuje dnešní milleniály, kteří nejsou ochotni obětovat své zájmy a záliby zaměstnání.

Účastníci se shodli na tom, že si nejsou jisti s oslovováním vyučujících na vysoké škole. Středoškoláci běžně používají označení profesor pro své vyučující. Neuvědomují si „hodnotu“ takového titulu u akademických pracovníků, ale také nevědí, kde by měli hledat informace o oslovení a užívání akademických titulů.

Z rozhovoru vyplynula také skutečnost, na které se shodla většina účastníků, že nemají obavu z elektronických systémů například z e-příhlášky, elektronické evidenci známek nebo tvoření rozvrhu.

5.1 Vyhodnocení rozhovoru

Jaké obavy tedy mají studenti posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?

Obávají se administrativy spojené s přijímacím řízením a zahájením studia. Uvědomují si, že každá vysoká škola má jiné požadavky a oni se ztrácejí v záplavě směrnic, podmínek a nařízení. Začátek studia tak není o vzdělávání, ale spíše o papírování, které může zhatit jejich plány.

Obavy mají také o motivaci, kterou by mohl přebít svobodný studentský život, nekontrolovaný již tolik rodiči ani vyučujícími. Studenti si budou muset zvykat na nové prostředí jak studijní, tak může přijít změna v bydlení. Budou v novém městě a s novými spolužáky, bez aktivní podpory rodičů nebo sourozenců.

I když studenti vědí, že státní maturitní zkouška je jednotná pro všechny středoškoláky, obávají se rozdílné úrovně ve vzdělání, která se projeví při studiu na vysoké škole. Problém nebude ve všeobecných znalostech, ale spíše v odborných předmětech a specializacích. Nejsou si jisti, zda mají potřebné znalosti a vědomosti ve srovnání se studenty z jiných středních škol a obávají se neúspěchu hned v úvodu studia.

Studenti středních škol si nedovedou představit, jak bude vypadat jejich vysokoškolský studijní časový plán. Obávají se tak časové náročnosti studia, a zda se jim podaří skloubit studijní povinnosti a osobní aktivity. Nevědí, zda se budou moci dál věnovat svým koníčkům. Kolik volného času jim zbude na kamarády a mimoškolní aktivity.

Středoškolští studenti si nejsou jistí správností v oslovování vyučujících na vysoké škole. Jsou si vědomi, že nemají používat oslovení profesor u všech akademiků, ale nemají povědomí o tom, kde by správné oslovení měli hledat.

Z rozhovoru vyplynulo také jedno pozitivní zjištění. Oslovení studenti se neobávají věcí souvisejících s elektronickým systémem škol. Jelikož již na střední škole pracují se systémem, jako je například „Bakalář“, předpokládají podobné systémy i na vysoké škole a v této oblasti si tak jsou celkem jistí. Jde o generaci, která vyrůstala v online prostředí, a tato stránka studia na vysoké škole je při rozhovoru ani nenapadla.

6 FORMULACE VÝCHODISEK PRO PROJEKTOVOU ČÁST

V první části výzkumu proběhla analýza sekundárních dat získaných ze Sdružených Informací Matrik Studentů. Data představovala počty studentů prvního až čtvrtého ročníku bakalářského studia v akademických letech 2008 – 2018, a počty studentů, kteří ve stejném období studium ukončili neúspěšně. Pro projektovou část diplomové práce je důležité zjištění, že jednoznačně nejvíc neúspěšných studentů je mezi těmi, kteří začali studovat, tedy mezi studenty prvního ročníku.

Dalším zdrojem informací pro výzkum byly žádosti studentů o ukončení studia v akademickém roce 2017/2018 a 2018/2019, podané do 15. 2. 2019. Pro účely výzkumu byl důležitý důvod zanechání studia. Kromě nesplnění podmínek pro pokračování ve studiu, uváděli studenti časové důvody, nevhodně zvolený obor, studium na jiné vysoké škole nebo pracovní důvody.

Odpovědi z dotazníkového šetření posloužily k vytvoření profilu uchazeče o bakalářské studijní obory na fakultě a k hodnocení fakulty z pohledu prestiže a pověsti. Východiskem pro projektovou část z tohoto šetření je zjištění, že uchazeči, kteří si již podali přihlášku ke studiu, oceňují kvalitní výuku, možnost praxe a velkou uplatnitelnost v oboru na trhu práce. Oceňují blízkost fakulty k bydlišti, o které se dozvěděli především od přátel a kamarádů.

Rozhor se studenty střední školy přispěl k doplnění mozaiky. Studenti posledního ročníku střední školy se měli vyjádřit k obavám, které mohou pociťovat před začátkem a při zahájení studia na vysoké škole. Důležitými poznatky pro další využití jsou obavy z administrativy, ze ztráty motivace ke studiu, organizace času, která by umožnila skloubení studijních povinností a dalších osobních aktivit studentů.

6.1 Zodpovězení výzkumných otázek

První výzkumná otázka:

Jaký je profil studentů, kteří ukončují studium?

Nejvyšší počet neúspěšných studií připadá na studenty v prvním ročníku. V této skupině neúspěšných studentů převažují ti, kteří si zvolili prezenční formu studia. Důvodem pro ukončení studia v prvním ročníku je hlavně neplnění studijních povinností. To může vyplynout z nezájmu vůbec studovat, navštěvovat výuku a plnit úkoly, které jsou se studiem spojené. Také však může jít o nezvládnutí studia, kdy student jeví zájem o studium a výuku, ale

nemá dostatečné schopnosti pro jejich úspěšné zvládnutí. Velká skupina studentů během prvního semestru odchází na jiné vysoké školy. Praxe je taková, že se запиší na několik vysokých škol a v průběhu prvního roku postupně ukončují studium na méně preferovaných školách. Studenti se také nechají zlákat nabídkou od zaměstnavatelů. Jde především o ty studenty, kteří přicházejí z prakticky zaměřených středních škol. Během prvních týdnů výuky studenti také zjišťují, že zvolený obor nesplnil jejich očekávání, nebo že je jeho studium nad jejich síly. Studenti, kteří se zapsali na kombinovanou formu studia, uvádějí jako nejčastější důvod pracovní vytížení nebo nesouhlas zaměstnavatele se studiem.

Druhá výzkumná otázka:

Jaký je profil uchazečů o studium bakalářských oborů, které nabízí fakulta?

O studium na fakultě mají zájem převážně ženy ve věku devatenáct let, které se hlásí na prezenční formu studia. Zajímají se o studium bakalářských oborů. O fakultě se dozvěděly od kamarádů, z webových stránek fakulty nebo z portálů nabízející informace o vysokých školách. Fakultu si zvolily z toho důvodu, že očekávají po absolvování studia uplatnění v praxi, očekávají výuku, kterou povedou kvalitní pedagogové a odborníci z praxe. Uchazeči vnímají fakultu jako prestižní. Jejich představa o vlastnostech prestižní fakulty je taková, že by mělo jít o lákavé prostředí s velkým počtem uchazečů a kvalitních pedagogů s odbornou praxí. Absolventi fakulty pak naleznou uplatnění na trhu práce. Uchazeči oceňují nabídku studijních oborů, kvalitní a odbornou výuku, pedagogy, kteří jsou ve svém oboru uznávané osobnosti, provedou studenty studiem a budou je inspirovat. Neupřednostňují obory bez přijímací zkoušky. Budoucí studenti si vybírají fakultu také podle toho, že se nachází v blízkosti jejich bydliště.

Třetí otázka se týká kvalitativního výzkumu:

Jaké obavy mají studenti posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?

Oslovení studenti se obávají administrativní zátěže, kterou přináší přijímací řízení při zahájení nového studia. Uvědomují si, že by jejich studium mohlo hned v začátku zhatit nesplnění nějakého administrativního úkonu, ať už by šlo o přijímací řízení nebo zápis do studia. Středoškoláci nemají povědomí o termínech, které se používají na vysoké škole a většinou

ani přesně neví, kde naleznou směrnice nebo pokyny, ve kterých by se mohli dozvědět přesné informace. Velkou obavu mají ze ztráty motivace. Uvědomují si, že vysoká škola není jen o přednáškách a studiu. Kromě tohoto očekávají i zábavu a různé akce pořádané studenty pro studenty. Na střední škole měli oporu v rodině a u pedagogů, na vysoké škole si budou muset poradit sami a to je právě ta obava, která by jim mohla přivodit ztrátu motivace ke studiu. Mezi další obavy patří srovnání znalostí s ostatními studenty. Studenti si nejsou jistí svými znalostmi. Obávají se, zda budou mít znalosti na stejné úrovni jako jejich kolegové, což by mohlo být hned v úvodu studia demotivující. Nevědí jak správně oslovovat vyučující na vysoké škole. Nemají také představu o organizaci výuky, o rozvrhu a povinnostech spojených s docházkou do výuky. Mají své zájmy a koníčky, ve kterých by chtěli pokračovat i při studiu na vysoké škole. Nejsou si však jisti, že to časově zvládnou a obávají se o ztrátu těchto mimoškolních aktivit. K těmto obavám se řadí také strach z neznámého. Půjde o nové prostředí, nové místo, kde budou trávit většinu času, nové spolužáky nebo vyučující.

6.2 STEP a SWOT analýza fakulty

Jelikož je projektová část diplomové práce zaměřená na konkrétní fakultu, spadá do analytické části také analýza obecného prostředí a vyhodnocení silných a slabých stránek fakulty spolu s ohrožením a příležitostmi vnějšího prostředí fakulty.

STEP analýza zkoumá faktory vnějšího obecného prostředí, které ovlivňují fakultu v oblasti sociologické, technologické, ekonomické a politické, a na které má fakulta velmi malý vliv.

- Sociologické faktory – v této oblasti je nutné sledovat demografický vývoj, který pro vysoké školy není vůbec příznivý. Demografický zlom přišel z hlediska vysokých škol v polovině devadesátých let. V tomto prvním demografickém poklesu se velikost věkových kohort snížila ze 185 tisíc na 140 tisíc osob. V následujícím desetiletí se velikost vysokoškolských kohort příliš nemění. Druhý demografický pokles, který je důsledkem výrazného snížení porodnosti v první polovině devadesátých let, znamená pokles vysokoškolských kohort na hodnoty jen málo převyšující devadesát tisíc osob. Až kolem roku 2023 až 2025 se vysokoškolské populační kohorty začnou zvyšovat k hodnotám, které se budou blížit k 110 tisícům osob v jednom ročníku. (Koucký, 2009)

- Technologické faktory – i fakulta s humanitním zaměřením by měla sledovat technologické trendy a dokázat se jim přizpůsobovat, byť nenabízí studium v této oblasti. Může se stát, že využije technologie a nové trendy přímo pro výuku nebo jako inspiraci pro akreditaci nových oborů a svůj rozvoj.
- Ekonomické faktory – mohou mít vliv zejména na financování vysokých škol a tím také na jejich fungování. Mohou však také ovlivnit rozhodování uchazečů o studium v případě, že ekonomická situace státu bude nepříznivá a stejným způsobem bude ovlivněna i situace uchazečů a jejich blízkého okolí (rodiny). To pak může mít vliv na rozhodování například (náklady na dojíždění, ubytování na koleji nebo náklady životní v různých částech republiky).
- Politické faktory – Evropská unie svou podporou spolupráce mezi členskými státy, přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání i odborné přípravy. Na členských státech zůstává zodpovědnost za obsah výuky, organizaci vzdělávacího systému a systému odborného vzdělávání a jejich kulturní a jazykovou rozmanitost. V roce 2002 získala spolupráce členských států novou podobu ve formě pracovního programu Vzdělávání a odborná příprava 2010 (ET 2010). Cílem tohoto programu bylo zlepšit kvalitu a efektivitu evropských vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy. Pro všechny zajistit jejich dostupnost a otevřít vzdělávání a odbornou přípravu širšímu světu. Reakcí na tuto Lisabonskou strategii bylo přistoupení členských států k identifikaci 13 cílů týkajících se různých oblastí (např. příprava učitelů, efektivita investic, mobilita...). Dále k přijetí 5 referenčních úrovní (žáci s nižším porozuměním psanému textu; osoby s nižším středním vzděláním, dále nepokračující ve vzdělání; ukončení vyššího středoškolského vzdělání u mladých lidí; absolventi vysokých škol v oboru matematika, věda a technologie a poslední referenční úroveň je účast dospělých na celoživotním učení). Vyhodnocování se provádí ve dvouletých intervalech. (Vzdělání a školství, ©2005-2019)

SWOT analýza slouží k vyhodnocení vnitřního prostředí fakulty (silných a slabých stránek) a vnějšího prostředí (ohrožení a příležitosti).

S – W vnitřní prostředí

Strengths - silné stránky:

- mladá fakulta (založena 2007), nezatížena minulostí s elánem do práce a prostorem k novým akreditacím
- nová moderní budova, vybavená nejnovějším zařízením i technologiemi
- velká orientace na praxi a uplatnitelnost absolventů
- akreditace nových oborů
- nový doktorský program
- mobility studentů

Weaknesses – slabé stránky:

- velká fluktuace akademických pracovníků
- málo magisterských oborů
- žádný studijní program v anglickém jazyce
- chybí zahraniční studenti
- chybí joint/double/multiple degree

O – T vnější prostředí

Opportunity – příležitosti:

- demografický vývoj – vyšší počet studentů
- vysoká uplatnitelnost a zájem o absolventy
- nové studijní programy
- odborná činnost akademiků
- internacionalizace

Threat – hrozby:

- konkurence podobných programů jiných VŠ
- náročnější podmínky pro získávání (akreditaci) studijních programů
- legislativa přinášející byrokratickou zátěž

- EU a její nařízení

Po konzultaci s managementem fakulty byly jednotlivým položkám přiděleny body (maximálně 5) a také váha jednotlivých bodů odpovídající důležitosti položky (1 = 100 %).

SILNÉ STRÁNKY

mladá fakulta	0,1	1	0,1
budova	0,2	3	0,6
praxe	0,3	4	1,2
nové obory	0,3	5	1,5
doktorský program	0,1	2	0,2
	1		3,6

SLABÉ STRÁNKY

fluktuace	0,2	1	0,2
málo Mgr. oborů	0,4	5	2
SP v AJ - zahraniční studenti	0,3	4	1,2
joint/double degree	0,1	1	0,1
	1		3,5

PŘÍLEŽITOSTI

demografický vývoj	0,2	1	0,2
zájem o absolventy	0,3	5	1,5
nové programy	0,3	4	1,2
odborná činnost AP	0,1	3	0,3
zahraniční studenti	0,1	2	0,2
	1		3,4

HROZBY

konkurence VŠ	0,5	5	2,5
legislativa a byrokracie	0,2	2	0,4
těžší získávání SP	0,3	3	0,9
	1		3,8

6.2.1 Vyhodnocení

Fakulta se může opřít o svou novou budovu, která je jednou z dominant města a má strategickou polohu v blízkosti frekventované zastávky MHD, kde denně vystupují i nastupují studenti místních škol. V budoucnu, kdy bude stoupat počet zájemců o studium (jak naznačuje demografický vývoj), může využít na 100 % kapacitu nového komplexu.

Jelikož fakulta nabízí tři oblasti vzdělávání – pedagogickou, nelékařskou a filologickou, může se zaměřit na konkrétní střední školy, které připravují své studenty ve stejných oblastech a oslovit tak konkrétní cílovou skupinu.

Fakulta má velkou konkurenci v blízkých „kamenných“ vysokých školách, proto by měla pružně reagovat na změny v akreditacích nových oborů nebo v přijímacím řízení a včas tyto reakce komunikovat potenciálním uchazečům. Využít zkušeností studentů, kteří přešli studovat na fakultu z těchto univerzit, poučit se a využít jejich zkušeností pro zlepšení prostředí a podmínek na fakultě.

Fakulta může pro komunikaci využít partnery z praxe například školy a školky, nemocnice, sociální zařízení kam posílá své studenty na praxi. Studenti, kteří fakultu dobře reprezentují, mohou být podnětem pro okolí, ve kterém se mohou nacházet budoucí uchazeči o studium nebo jejich blízcí.

Fakulta má výbornou uplatnitelnost svých absolventů. Tuto velkou výhodu může využít při propagaci svých oborů, ale také při výuce.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

7 CÍL PROJEKTU

Cílem projektu je využití nástrojů marketingové komunikace k vytvoření příznivějšího prostředí pro uchazeče a nové studenty, které by jim pomohlo v začátcích studia k většímu komfortu, lepší orientaci, organizaci a k usnadnění startu nového vysokoškolského studia. Navržená opatření by mohla pomoci snížit počet neúspěšných studií na fakultě.

Analýzou údajů o počtu studentů v jednotlivých ročnících a o počtu studentů, kteří studium zanechali, nebo jim bylo ukončeno, byla vytýčena skupina s největším počtem neúspěšných studií. Po prozkoumání důvodů, které uváděli studenti do žádostí o ukončení studia, byl sestaven profil studentů ukončujících studium. Odpovědi na otázky v dotazníkovém šetření pomohly doplnit profil uchazečů o fakultou nabízené bakalářské studijní obory a rozhovor se studenty posledního ročníku střední školy, kteří mají zájem pokračovat ve studiu na vysoké škole, odkryl jejich obavy týkající se zahájení studia na vysoké škole.

Autorka práce navrhuje koncept komunikace fakulty se středními školami, s uchazeči o studium a novými studenty tak, aby se pro ně stala „fakultou přátelskou, s vlídnou tváří a otevřenou náručí“.

7.1 Představení fakulty

Vznik fakulty se datuje do roku 2007. Díky souhlasnému stanovisku Akreditační komise a po schválení Akademickým senátem univerzity, mohla fakulta zahájit svou existenci a stát se součástí veřejné vysoké školy. Lidé, kteří se o chod fakulty a výuku starají, patří do akademické obce – akademičtí pracovníci, kterých je i s technicko – hospodářskými zaměstnanci kolem 130. Fakulta je zaměřena na vzdělávání v oblasti filologie, pedagogiky a v oblasti vybraných zdravotnických disciplín. Tvoří ji čtyři ústavy a dvě centra. V prvních letech existence fakulty bylo jejím záměrem zařadit se mezi respektované fakulty v rámci České republiky a Evropy. Akreditovat nové studijní programy a především je kvalitně realizovat. Dlouhodobým záměrem fakulty je její rozvoj jako vzdělávací a vědecko-výzkumné instituce propojené s praxí a sociálně odpovědné uvnitř i navenek. Fakulta chce vzdělávat kvalitní a konkurenceschopné absolventy, kteří naleznou uplatnění ve svém oboru. Dalším cílem je tvůrčí činnost a uznatelné výstupy v oborech, které fakulta realizuje, rozvoj mezinárodního prostředí ve vzdělávacích a tvůrčích činnostech a spolupráce s firmami, regionálními institucemi, státní správou a neziskovou sférou v oborech realizovaných fakultou.

V současné době má fakulta akreditované obory v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském a doktorském programu v prezenční i kombinované formě studia. Od roku 2018 přesídlila fakulta do nové budovy. Ke dvěma tisícům studentů tak mohou využívat nové učebny, vybavení a prostory pro své studium a studentský život.

Kromě nabízených studijních oborů se fakulta prezentuje na různých akcích, které pořádá sama nebo se účastní na jejich konání. Pravidelně se účastní doprovodného programu u příležitosti mezinárodního Filmového festivalu pro děti, pořádá velmi úspěšnou Junior univerzitu nebo akci Daruj krev s fakultou. (Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti fakulty, 2016)

8 CÍLE FAKULTY

8.1 Strategické cíle

Základním cílem fakulty je její rozvoj v oblasti vzdělávací a vědeckovýzkumné. Fakulta má být institucí, která je propojená s praxí a také sociálně odpovědná jak uvnitř tak navenek.

Prvním cílem je pevná pozice fakulty ve vysokoškolském systému. Kvalitně vzdělaní absolventi, kteří budou konkurenceschopní a naleznou uplatnění ve vystudovaném oboru na trhu práce.

Druhým cílem je fakulta s kvalitní tvůrčí činností, s uznatelnými výstupy v oborech, které jsou na fakultě realizovány.

Dalším cílem je vytvoření mezinárodního prostředí, ve kterém chce vzdělávat a vytvářet tvůrčí činnost.

Fakulta chce být sociálně odpovědná, spolupracovat s institucemi v regionu, se státní správou, s firmami i s neziskovou sférou v oborech, které jsou na fakultě realizovány. (Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti fakulty, 2016)

Prioritní cíle

Prioritní cíle fakulty jsou stanoveny v návaznosti na její strategické cíle. Jedná se především o vzdělávání, výzkum, vývoj, tvůrčí činnost, kvalitu, diverzitu a dostupnost, internacionalizaci, externí a interní komunikaci a financování.

V oblasti vzdělávání se fakulta zaměřuje na inovaci stávajících a tvorbu nových studijních programů, rozvoji jazykových kompetencí studentů, měkkých dovedností, znalostí orientovaných na praxi, odborných a badatelských dovedností. Dále je v této oblasti prioritou hodnotit pravidelně kvalitu vzdělávací činnosti a usilovat o oprávnění k habilitačnímu a profesorskému řízení. Mezi prioritní cíle v oblasti vzdělávání patří také vytváření podmínek pro snižování studijní neúspěšnosti.

Z dalších oblastí si fakulta stanovila například internacionalizovat výzkumné aktivity, zvyšovat vědeckou kvalifikaci, podporovat mladé vědecko-výzkumné pracovníky, podílet se na zlepšování systémů řízení procesů na univerzitě, rozvíjet a optimalizovat hodnocení kvality výuky studenty, otevřít fakultu veřejnosti, kultivovat a rozšiřovat vztahy se zaměstnanci,

zajistit mezinárodní charakter u většiny programů, prohlubovat spolupráci s neziskovou sférou nebo posilovat prestiž fakulty a efektivně komunikovat s uchazeči i veřejností. (Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti fakulty, 2016)

Strategie

Praktická část diplomové práce určila, na jakou oblast a na koho se má fakulta zaměřit, aby vytvořila dobré podmínky pro předcházení a snižování studijní neúspěšnosti. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že cílem jsou uchazeči o studium na fakultě a studenti prvního ročníku v prezenční i kombinované formě studia. I když uchazeči o studium na fakultě oceňují kvalitní výuku, spojení s praxí i výbornou uplatnitelnost absolventů, stále jich velké množství odchází v průběhu prvního roku studia na jiné vysoké školy. Víme také, jaké obavy mají studenti posledního ročníku střední školy před nástupem na vysokou školu. Fakulta by měla zaměřit svou pozornost hlavně na střední školy, které působí ve stejném kraji jako fakulta. Největší počet uchazečů o studium uvedlo, že žijí v blízkosti místa studia. Měla by se zaměřit také na své uchazeče, kteří si již zvolili obor a podali přihlášku. Mnoho uchazečů má podané přihlášky i na jiných vysokých školách a v průběhu prvního ročníku z fakulty odcházejí na preferovanější vysoké školy. Měla by také komunikovat s firmami a institucemi, jejichž zaměstnanci se rozhodli na fakultě studovat, aby tito studenti nemuseli ukončovat studium z důvodu nemožnosti skloubit studium se zaměstnáním.

8.2 Komunikační mix

Fakulta má správně nastavenou komunikaci, která je součástí komplexní komunikace celé univerzity. Komunikuje s uchazeči o studium prostřednictvím studentů, vysílaných na jejich střední školy, pořádá dny otevřených dveří, účastní se různých akcí pro veřejnost, veletrhů pomaturitního vzdělávání, komunikuje prostřednictvím sociálních sítí. Fakulta má svůj kanál na You Tube, můžeme ji najít na Facebooku, Instagramu i Twitteru. Dalším médiem je tisk a regionální rozhlasové stanice, kam fakulta umísťuje nejen reklamu, ale snaží se publikovat své úspěchy či aktivity. Tyto aktivity směřují k tomu, aby se široká veřejnost seznámila s možností studia na fakultě, k informování o oblastech studia, na které se fakulta zaměřuje i o akcích pořádaných fakultou. Fakulta se také již několik let úspěšně prezentuje na Mezinárodním filmovém festivalu pro děti a mládež, každoročně pořádá sportovní akci pro seniory nebo organizuje nábor nových dárců krve a kostní dřeně.

Komunikace fakulty není cílená na konkrétní cílové skupiny. Výhodou je, že všechny komunikační kanály jsou úspěšně fungující delší dobu, ví se o nich a mohou se tak využít bez vynakládání velkých finančních prostředků na jejich propagaci. Pokud však chceme předcházet studijní neúspěšnosti, musíme tuto komunikaci doplnit o další informace, které budou směřovány na konkrétní skupiny.

8.2.1 Cílové skupiny

Cílové skupiny fakulty rozdělujeme na vnitřní (studenti, akademičtí pracovníci, zaměstnanci fakulty) a vnější (uchazeči o studium, spolupracující z praxe, absolventi, veřejnost, partneři, konkurence).

Pro fakultu a připravovaný projekt jsou nejdůležitější cílovou skupinou uchazeči o studium. Při přijímacím řízení postupuje fakulta podle § 48 až § 50 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění (dále jen „zákon“) a v souladu s příslušnými ustanoveními Statutu (dále jen „statut“) Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen „UTB“). Přijmout ke studiu tak může pouze uchazeče s ukončeným středoškolským vzděláním. Podle nabídky oborů a forem studia jsou pro fakultu největší cílovou skupinou studenti středních škol, kteří toto studium ukončují maturitní zkouškou.

Jací jsou středoškoláci, budoucí vysokoškoláci, na které se zaměřuje marketingová komunikace vysokých škol? Podle Kopeckého (2013, s. 224; Zapletalová, 2017) jsou sebevědomí, rádi překonávají překážky a nové výzvy. Jsou optimisté a k problémům přistupují realisticky, zapojují se do různých dobrovolnických akcí a záleží jim na životním prostředí. Vyrůstají v prostředí moderních technologií a internetu. Tráví spoustu času na sociálních sítích, rádi se dívají a sdílí memy, ovlivňují je youtubeři a mají potřebu být neustále on-line. Stále však věnují svou pozornost i tradičním médiím například televizi. Mají specifický slovník, který obsahuje nejrůznější zkratky a anglicismy. Tato nová generace, kterou charakterizuje individualismus, se vyznačuje snahou po osobitosti. Je soutěživá, ale na rozdíl od minulých generací nejeví ochotu obětovat své zájmy a záliby svému zaměstnání. (Jak žije generace českých milleniálů?, 2016; Zapletalová, 2017)

Střední školy

První skupinou, na kterou je projekt zaměřen, jsou studenti středních škol. Fakulta má seznamy s kontakty na výchovné poradce i na vedení škol. Tyto kontakty se získávají na dnech otevřených dveří, na veletrzích vysokých škol i z konkrétní spolupráce s jednotlivými školami na různých projektech.

Projekt pro středoškoláky „Seznámení středoškoláků s vysokou školou“ předpokládá oslovení středních škol v kraji s návrhem na uspořádání diskusních setkání se studenty posledních ročníků. Při tomto setkání by nebylo hlavním tématem propagování oborů a studia na fakultě. Jednalo by se o předávání praktických informací, které jsou spojené s přijímacím řízením na vysoké školy, se zápisem a zahájením studia na vysoké škole a s administrativou, která toto období provází. Informace by měl předávat pracovník fakulty, který zná legislativu a je obeznámen s činnostmi v rámci přijímacího řízení i se studiem. Studenti by byli seznámeni s pojmy nejčastěji používanými na vysoké škole, ale pro středoškoláky dosud neznámé. K tomuto účelu a pro podporu by sloužil také slovníček, který by obsahoval vysvětlení pojmů jako například: veřejná vysoká škola, předzápis předmětů, zápis do studia, syllabus, zápis do akademického roku, přerušení studia, rozvolnění studia, poplatek za delší studium, akademické tituly a podobně. Setkání by se mohlo uskutečnit například v hodinách Základů společenských věd nebo v rámci Občanské nauky. Druhou variantou (a pro fakultu výhodnější) by bylo pozvání studentů přímo do nové budovy fakulty. Studenti střední školy by mohli diskutovat přímo se studenty vysokoškoláky, navštívit výuku i prostory fakulty. Některé informace, například slovníček, by fakulta mohla zveřejnit na svých sociálních sítích. Dobrou možností komunikace na webových stránkách fakulty by mohla být stránka s nejčastějšími dotazy a reakcemi na ně.

Tento projekt by měl zvýšit povědomí středoškoláků, kteří uvažují o studiu na vysoké škole, o prostředí, podmínkách a úskalích v začátcích studia na vysoké škole. Usnadnit a pochopit jim začátky nového vysokoškolského studia, zjednodušit administrativu alespoň tím, že budou znát význam pojmů užívaných na vysoké škole. Díky tomu se budou i lépe orientovat na webech různých vysokých škol, což je při neznalosti těchto pojmů problém. A také jim nenápadně přiblížit fakultu a vzbudit v nich zájem o obory, které fakulta nabízí.

Obrázek 2 Návrh na slovníček pojmů (Zdroj: vlastní, 2019)

Uchazeči

Práce s konkrétními uchazeči začíná v okamžiku, kdy se začnou dotazovat na různé informace spojené s přijetím nebo se studiem. První kontakt je nejdůležitější a forma komunikace musí být v tomto období velmi vstřícná a vyžaduje ochotu a trpělivost ať už se jedná o e-mailovou komunikaci, nebo o osobní či telefonický kontakt. V začátcích přijímacího řízení nemusí jít pouze o aktivitu ze strany uchazečů. Fakulta nemusí být pasivní a může využít toho, že má k dispozici kontakty na uchazeče.

Stejně informace, které fakulta poskytne studentům středních škol, může rozeslat uchazečům o studium, kteří si již podali přihlášku ke studiu. Díky údajům v e-přihlášce, může využít e-mailové adresy uchazečů, jež jsou povinným údajem. Praxe je taková, že kromě automatických informačních e-mailů o stavu e-přihlášky v přijímacím řízení, obdrží uchazeči pozvánku k zápisu v případě úspěšného absolvování přijímacího řízení, výzvu k doplnění dokladů týkajících se přijímacího řízení nebo uhrazení poplatku. Tento adresář kontaktů by se však dal využít i k tomu, abychom učinili přijímací řízení pro naše uchazeče komfortnější.

Jelikož podmínky přijímacího řízení se u jednotlivých oborů liší, mohou být uchazeči informováni například o blížícím se termínu přijímací zkoušky, upozorněni na deadline pro doložení dokladů nutných pro přijetí, zaslání formulářů typu žádanky na kartu ISIC, o přihlašování na koleje nebo informace o dalším postupu v případě nepřijetí ke studiu. I když povinností fakulty je zveřejňovat zprávy z přijímacích řízení, je pro uchazeče obtížné najít tyto informace na webu univerzity i fakulty. Pro lepší orientaci uchazečů mohou i tyto informace být součástí zasílaných informačních e-mailů.

Je však nutné volit informace tak, aby nedošlo k zahlcení uchazečů e-mailovými zprávami. Může jít jen o rozesílání linků na jednotlivé webové stránky, kde budou připraveny konkrétní a podrobnější informace.

Obrázek 3 Aula (Zdroj: DOD na FHS, ©2018)

Noví studenti

Uchazeč, který úspěšně prošel přijímacím řízením a splnil všechny podmínky nutné pro přijetí, má právo na zápis do studia. Den, kdy se uchazeč na vysokou školu zapíše, je jeho prvním dnem studia a z uchazeče o studium se stává student vysoké školy. U zápisu do studia absolvuje přednášku s informacemi, které jsou pro úspěšný začátek nezbytné. Informace jsou také pro nové studenty zveřejněny na webu fakulty pod pojmem „Průvodce prváka“. Zápis na fakultě probíhá v červenci, kdy se zapisuje největší skupina uchazečů. Od července do zahájení výuky v polovině září tak vzniká prostor pro práci s novými studenty. Někteří z nich se totiž ještě úplně nerozhodli, zda zůstanou studovat na fakultě, nebo zda dají přednost jiné vysoké škole, na kterou si také podali přihlášku.

Již k zápisu do studia si fakulta může připravit drobný dárek pro nové studenty. Může jít například o psací potřeby s logem fakulty. Vhodným dárkem by mohl být také flash disk pro prváky konkrétního oboru s informacemi, odkazy a kontakty, který by později mohli studenti využít při studiu.

Z dotazníkového šetření, kterého se účastnili uchazeči o studium, vyplynulo, že si vybrali studium na fakultě také proto, že zde působí osobnosti známé a uznávané v nabízených oborech i odborníci z praxe. U zápisu do studia by nové studenty mohl někdo z těchto odborníků přivítat a prohloubit tak u studentů zájem o obor. Také setkání s děkanem u zápisu by bylo milým gestem a zmenšilo by tak přirozený respekt studentů z hlavního představitele fakulty.

Po zápisu do studia jsou novým studentům přiděleny školní e-mailové adresy, které mohou být opět využívány k předávání užitečných informací. Studenti mohou být požádáni, aby v době prázdnin posílali na sociální síť fakulty tematické fotografie, spojené například se zvoleným oborem, s fakultou nebo univerzitou či městem, ve kterém se fakulta nachází. Při zahájení výuky se z jejich fotografií může uspořádat výstava.

Noví studenti jsou na většině vysokých škol před zahájením studia zváni k účasti na různých adaptačních kurzech. Může je pořádat univerzita pro všechny nováčky, může jít o akce jednotlivých fakult nebo mohou být součástí akreditace oborů. Fakulta by však měla mít zájem na oslovení každého konkrétního nového studenta a nabídnout mu v začátku podporu, která je nejúčinnější, protože je osobní. Takovou oporou by se mohli stát studenti vyššího ročníku, kteří by připravili pro nováčky „seznamovací akci“, při které budou mít noví studenti možnost získat útočiště u svého staršího kolegy. Velkým přínosem může být taková akce pro studenty v kombinované formě studia. Mohou tak rychleji zapadnout do studentského života a získat hned v úvodu studia cennou podporu a ještě cennější informace.

Fakulta může využít své úspěšné absolventy, kteří jsou z různých oblastí, a uspořádat s nimi debaty, které budou určené hlavně pro nové studenty. Měly by u nových studentů podpořit zájem o studium a motivovat je také k úspěšnému ukončení studia.

Obrázek 4 Najdi si svého druháka (Zdroj: vlastní, 2019)

U studentů v kombinované formě studia byl jako nejčastější důvod k předčasnému ukončení studia uváděn problém v zaměstnání. Neochota některých zaměstnavatelů uvolňovat zaměstnance na výuku zasahující do pracovní doby nebo změna zaměstnání, kdy dochází k velkému pracovnímu vytížení neslučitelnému se studiem. V těchto případech musí fakulta, v souladu se svými předpisy, vycházet studentům vstříc. Noví studenti ještě nejsou dobře obeznámeni se Studijním a zkušebním řádem, v mnoha situacích si neumějí poradit a tak je ukončení studia jediné řešení, které studenty napadá. Velkou roli v těchto situacích hraje studijní oddělení. Je nutné zjistit důvod, který studenty k ukončení studia vede a snažit se najít řešení, jež by jim umožnilo pokračovat ve studiu, aniž by byly porušeny studijní podmínky a pravidla.

8.3 Časový plán a rozpočet

8.3.1 Časový plán

K oslovení středních škol s nabídkou projektu „Seznámení středoškoláků s vysokou školou“ by mělo dojít v listopadu. V této době by měla mít fakulta již připravený slovníček, jehož příprava by mohla trvat šest měsíců. Fakulta by si setkání se středoškolskými studenty měla

přípravit na konec kalendářního roku tedy na prosinec. Jednou variantou by bylo setkávání přímo na středních školách, druhou variantou pozvání studentů na půdu fakulty. Tato druhá varianta by mohla být pro fakultu výhodnější. Jednak z finančních důvodů, ale hlavně by mohla fakulta využít svou novou budovu pro vlastní propagaci a pro propagaci oborů. Současně s přípravou slovníčku by se měla vytvořit webová stránka s informacemi pro budoucí vysokoškoláky a připravit flash disk jež by byl nosičem informací pro nově zapsané studenty.

Načasování informačních e-mailů uchazečům, kteří si podali přihlášku ke studiu, bude kopírovat přijímací řízení a časový harmonogram fakulty. Důležitým obdobím v červenci budou zápisy do studia, v srpnu předzápis předmětů a tvorba rozvrhů, doručování žádostí o kartu ISIC a pozvánky na „Adaptační kurzy“ a „Seznamovány“.

V případě, že noví studenti budou aktivní a budou zasílat fotografie na sociální sítě, měla by se začátkem září, těsně před zahájením výuky, připravit výstava nejzajímavějších fotografií. V prvním týdnu výuky by proběhla seznamovací akce – „Najdi si svého druháka“. Fakulta může nabídnout pro konání této akce vlastní prostory Studentského klubu, který se nachází v komplexu fakulty.

Aktivita	Termín	Doba trvání
Příprava/tisk Slovníčku pro začínající vysokoškoláky	05 - 10/2019	dlouhodobě
Příprava projektu - Seznámení středoškoláků s VŠ	05 - 10/2019	
Příprava webové stránky	05 - 10/2019	
Zveřejnění informací o projektu na webu fakulty	11/2019	dlouhodobě
Objednání drobných dáreků a příprava flash disků	05 - 06/2019	2 měsíce
Oslovení středních škol v okolí	11/2019	1 měsíc
Realizace projektu - Seznámení středoškoláků s VŠ	12/2019	1 měsíc
Příprava zpráv pro uchazeče o studium	12/2019	
Informování uchazečů o studium	01 – 06/2020	6 měsíců

Zápisy s předání dárků a flasch disků	06/2020	1 měsíc
Informování nových studentů prostřednictvím školních e-mailů	07/2020	2 měsíce
Fotografie od nových studentů	06/2020	2 měsíce
Výstava fotografií	09/2020	1 měsíc
Najdi si svého druháka	09/2020	1 den

Tabulka 1 Časový plán marketingových aktivit fakulty (Zdroj: vlastní, 2019)

Některé navrhované aktivity může fakulta využít dlouhodobě. Je třeba jen sledovat případné legislativní změny a průběžně aktualizovat informace na webu a nosičích flasch disk. Také Slovníček pro začínající vysokoškoláky lze využít jako reklamní předmět, nebo nabízet novým studentům dlouhodobě a využít ho i při dalších akcích jako například den otevřených dveří, veletrhy pomaturitního vzdělávání nebo návštěvy studentů na středních školách.

8.3.2 Rozpočet

Největší náklady jsou spojené se Slovníčkem pro začínající vysokoškoláky a s dárky. Kromě drobných dárků v podobě flasch disků nebo tužek s logem fakulty, jde spíše o čas, který se musí věnovat plánování, přípravě a následné distribuci zpráv a informací. K tomuto účelu se využijí kontakty na výchovné poradce, uchazeče i studenty, které má fakulta k dispozici. Fakulta může využít pro projekt „Seznámení středoškoláků s VŠ“ prostory ve svém novém komplexu, kterými zároveň propaguje sama sebe. Součástí komplexu je i klub, který je možné využít pro akci „Najdi svého druháka“. Fakulta má hlavně vlastní zdroje v podobě informovaných a zkušených zaměstnanců i studentů, které může využít pro různé aktivity.

Aktivita	Druh	Počet	Cena za kus	Celková cena
Slovníček pro začínající vysokoškoláky	Brožura	1000 kusů	41,30 Kč	41 300,00 Kč
Nákup dárku	Flasch disk s logem fakulty	700 kusů	81,00 Kč	56 700,00 Kč

Nákup dárku	Tužka s lo- gem	700 kusů	3,70 Kč	2 590,00 Kč
Tisk fotografií od studentů	Fotografie 30x61	50 kusů	54,00 Kč	2 700,00 Kč

CELKEM 103 290,00 Kč

Tabulka 2 Rozpočet (Zdroj: vlastní, 2019)

8.3.3 Faktory neúspěchu navrženého plánu

Prvním a důležitým faktorem, který by mohl ovlivnit plán aktivit fakulty, je neochota spolupráce středních škol s fakultou. V případě, že odmítnou nabídku projektu „Seznámení středoškoláků s VŠ, neumožní diskusi na svých školách a neprojeví ochotu žáky o projektu informovat, musela by fakulta hledat cestu, jak informovat středoškoláky o konání diskusí ve svém komplexu.

Slovníček pro začínající vysokoškoláky by neměl vykazovat rysy akademického textu. Vysvětlení pojmů musí zohledňovat cílovou skupinu.

V případě rozesílání e-mailových zpráv uchazečům i novým studentům je třeba dbát na to, aby zprávy logicky navazovaly, byly aktuální a jejich počet nezpůsobil spamování e-mailových účtů.

Je také nutné sledovat plán akcí na univerzitě, aby nedocházelo k překrývání nebo dublování akcí, které pořádá pro nové studenty fakulta.

V neposlední řadě plán předpokládá nadšení, aktivitu a dobrou komunikaci mezi zaměstnanci fakulty, kteří by měli podpořit aktivity fakulty a být ochotní na plánu spolupracovat, případně přicházet s novými nápady, které by se daly využít v pozdějších letech.

ZÁVĚR

Pokud budeme na studijní neúspěšnost pohlížet jako na pozitivní ukazatel vzdělávání, není třeba se jí věnovat a hledat nějaká řešení neboť v tom případě jde o přirozený jev. Existuje však literatura zahraniční i domácí, studie a různé výzkumy, které dokazují, že je nutné se studijní neúspěšností zabývat a hledat řešení pro její snižování. A jelikož peníze světem hýbou, můžeme na první místo postavit především ekonomickou stránku tohoto problému. Jedním z důvodů studijní neúspěšnosti může být také způsob financování vysokých škol. Diplomová práce se však tímto důvodem nezabývá, ale stojí za úvahu připomenout, že veřejné vysoké školy v České republice jsou financovány hlavně podle počtu studentů. Školy tak nevede snaha vybírat uchazeče podle jejich kvalit a zájmu o zvolený obor. Hlavním ukazatelem je dostatečný počet zapsaných studentů.

Mnoho studentů se hlásí na vysoké školy, aniž by byli již předem rozhodnutí, co chtějí studovat. Prostě si studium vyzkouší. A mají pro to ty nejhodnější podmínky. Počet přihlášek je neomezený, zápis do studia je umožněn i v zastoupení. Tak se může uchazeč stát studentem na několika různých vysokých školách nebo oborech třeba i v jeden den. Pokud studium ukončí před koncem října, než proběhne celostátní sběr údajů do matriky studentů SIMS, využije tak období, které je nastaveno pro změny a nemá tak pro studenta další negativní důsledky.

Objevují se také návrhy na změnu ve struktuře výuky. Poslední návrhy představitelů kamených univerzit směřují k tomu, aby si studenti zvolili až po prvním roce studia svou specializaci. Zatímco nyní se hlásí na konkrétní studijní program a obor, v budoucnu by si svou specializaci mohli volit až po prvním roce studia. V systému, kdy chceme dát možnost studovat vysokou školu každému, kdo o studium projeví zájem, se jeví tento postup logický. Je však zřejmé, že takové studium budou moci nabízet především ty vysoké školy, které mají institucionální akreditaci.

Cílem diplomové práce bylo doporučit fakultě opatření, která jí pomohou snížit počty neúspěšných studií. Ta byla v projektové části navržena díky zodpovězení výzkumných otázek.

Jak vyplynulo z rozhovoru se studenty střední školy, je nutné začít především u nich. Na střední škole se studentům dostane pomoci hlavně při výběru studijního programu, oboru nebo vysoké školy. Výchovní poradci si každý rok odnášejí z veletrhů pomaturitního vzdělávání informace k přijímacímu řízení různých vysokých škol. Dokáží studentům poradit tedy i v této oblasti. Díky zodpovězení třetí výzkumné otázky „Jaké obavy mají studenti

posledního ročníku střední školy před zahájením studia na vysoké škole?“ víme, čeho se středoškoláci obávají a co by se o studiu na vysoké škole měli dozvědět, aby byly jejich obavy eliminovány. Tuto mezeru ve středoškolském vzdělávacím systému by mohla fakulta využít a začít komunikovat se studenty již na střední škole. Připravit si pro ně praktické informace, které by jim pomohly v začátcích studia a usnadnily by jim přechod ze střední na vysokou školu. Na základě lepší informovanosti, by se středoškoláci mohli odpovědněji stavět ke studiu na vysoké škole. Přínosem by bylo zvyšování povědomí o fakultě u studentů středních škol, ale i jejich rodičů a okolí blízkého středním školám i budování dobrých vztahů s nimi.

Zodpovězením druhé výzkumné otázky víme, jací uchazeči si volí studijní obory nabízené fakultou i jaký mají na fakultu názor. Víme, proč chtějí na fakultě studovat, co na ní oceňují i co se jim nelíbí. Pro uchazeče, kteří si již vybrali některý z oborů nabízených fakultou, může fakulta vytvořit informační zprávy. Usnadní tak uchazečům orientaci v období přijímacího řízení. I v případě neúspěchu u přijímacího řízení by měl uchazeč mít dojem, že o něj fakulta stojí a je připravena mu pomoci a poradit například s odvoláním, nebo s přijímacím řízením v následujícím roce či pozdějších letech. Fakulta také může dál pracovat na svých dobrých stránkách, ale ještě více na těch hůř hodnocených a stavět na názorech uchazečů.

Také práce s novými studenty nemůže začít až zahájením výuky, ale hned při zápisu do studia. První výzkumná otázka jasně definovala profil neúspěšných studentů. Jde hlavně o studenty prvního ročníku. Noví studenti musí vstřebat velké množství informací a úkolem fakulty je nabídnout, poradit, přesměrovat, navést i vysvětlit tak, aby se studenti necítili zmatení a bezradní. Postupně je od zápisu provést všemi úkony, hlavně administrativními a zajistit jim podporu také mezi staršími kolegy. Vytvořit atmosféru vlídné, komunikativní a přátelské fakulty, která má zájem o své studenty.

O čem hlavně jsou nabízená opatření? Jsou hlavně o komunikaci. Komunikaci, která je cílená na konkrétní skupiny. Řídí se jejich potřebami, časovým harmonogramem fakulty, je srozumitelná, aktuální a přínosná jak pro cílové skupiny, tak pro samotnou fakultu. Díky tomu, že fakulta lépe pozná svého konkrétního uchazeče i studenta a bude s nimi spolupracovat hned od podání přihlášky, může se ze vzájemné komunikace sama poučit a využít informace k vlastnímu růstu a zlepšování.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BARTUŠEK, A., J. KOUCKÝ, J. KOVAŘOVIC, R. RYŠKA, M. ZELENKA, 2015. *Analýza systému financování veřejných vysokých škol v České republice v letech 2009-2015. Analytický materiál zpracovaný pro diskusi v rámci tematické aktivity TA 04 Individuálního projektu národního KREDO*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- [2] BEAN, J. P., S. B. EATON, 2000. „*A Psychological Model of College Student Retention*.“ Pp. 48-61 in J. M. Braxton(ed.). *Reworking the Student Departure Puzzle*.
- [3] BECKER, G. S., 1993. *human Capital. A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education. Third Edition*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- [4] BENEŠ, J., J. ZÁVADA, 2009. „Nová struktura vysokoškolského studia z pohledu kvantitativních dat.“ *Andragogická revue* 1 (1): 80-89.
- [5] BENEŠ, J., J. HUISMAN, H. ŠEBKOVÁ, 2003. „The Czech Republic.“ Pp. 41-57 in J. File, L. Goedegebuure (eds.). *Real-time systems: Reflection on Higher education in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia*. Brno: Vutium.
- [6] BIGGS, J., 2003. *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead: Open University Press.
- [7] CENTRUM PRO STUDIUM VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ, 2006. *Country Background Report for Czech Republic*. Praha: CSVŠ, MŠMT.
- [8] ČERMÁKOVÁ, Z., D. HOLDA, 1996. *Sociální portrét vysokoškolských studentů v České republice*. Praha: CSVŠ.
- [9] DVOŘÁČKOVÁ, J., P. PABIAN, S. SMITH, T. STOCKELOVÁ, K. ŠIMA, T. VIRTOVÁ, 2014. *Politika a každodennost na českých vysokých školách*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).
- [10] EVROPSKÁ KOMISE, 2003a. *Investing Efficiently in Education and Training“ an Imperative for Europe. COM (2002) 779 final*. Brussels: European Comision.
- [11] EVROPSKÁ KOMISE, 2005. *Mobilising the Brain power of Europe“ Enabling Universitites to Make Their Full Contribution to the Lisabon Strategy. COM (2005) 152 final*. Brussels: European Comision.

- [12] EVROPSKÁ KOMISE /EACEA/ EURYDICE, 2014. *Modernisation of Higher Education in Europe: Access, Retention and Employability 2014*. Euridice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- [13] FILE, J. ET AL., 2006. *OECD country note Czech Republic*. Paris: OECD.
- [14] HRABA, J., V. HULÍK, K. HULÍKOVÁ TESÁRKOVÁ, 2015. *Problematika neúspěšných ukončení vysokoškolského studia (drop-outs) v českém kontextu*. In Demografické trendy a koncepce rozvoje v oblasti VŠ v dlouhodobém horizontu. Výbor z analýz a studií zpracovaný týmem expertů tematické aktivity TA01 „Přípravenost“ IPN KREDO [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <http://kredo.reformy-msmt.cz/demograficke-trendy-akoncepce-rozvoje-vs>.
- [15] JURÁŠKOVÁ, Olga a Pavel HORŇÁK, 2012. *Velký slovník marketingových komunikací*. Praha: Grada, 271 s. ISBN 978-80-247-4354-7.
- [16] KOPECKÝ, Ladislav, 2013. *Public relations: dějiny - teorie - praxe*. Praha: Grada, 238 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-4229-8.
- [17] KOUCKÝ, Jan, 2009. Kolik máme vysokoškoláků?: *Expanze terciálního vzdělávání v ČR ve vývojovém a srovnávacím pohledu*. In: Středisko vzdělávací politiky [online]. Praha [cit. 2019-12-23]. Dostupné z: <http://www.strediskovzdelavacipolitiky>.
- [18] KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ, 2011. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-7298-1.
- [19] KUH, G. D., J. KINZIE, J. A. BUCKLEY, B. BRIDGES, J. C. HAYEK, 2006. „*What Matters To Student Success: A Review of the Literature. Commissioned Report For the National Symposium on Postsecondary Student Success: Spearheading a Dialog on Student Success*.“ National Postsecondary Education Cooperative.
- [20] LARSEN, M. S., K. P. KORNBECK, R. M. KRISTENSEN, M. R. LARSEN, H. B. SOMMERSEL, 2013. „*Dropout Phenomena at Universities: What is Dropout? Why Does Dropout Occur? What Can Be Done at Universities to Prevent or Reduce it? A systematic review*“. Copenhagen: Danish Clearing house for Education Research, Department of Education, Aarhus University.

- [21] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2009. *Bílá kniha terciálního vzdělávání*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- [22] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2005. *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2006-2010*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- [23] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2010. *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol na období 2011-2015*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- [24] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2014. *Rámec rozvoje vysokého školství do roku 2020*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- [25] MOURALOVÁ, M., A. TOMÁŠKOVÁ, 2007. „Studijní neúspěšnost na českých vysokých školách (a důvody, které k ní vedou).“ *AULA 15 (1): 16-26*. OECD, 2002. *Education at a Glance: Glossary*. Paris: OECD Publishing.
- [26] PASCARELLA, E. T., 1980. „Student-Faculty informal Contact and College Outcome.“ *Review of Educational Research 50 (4): 545-595*.
- [27] QUINN, J., 2013. *Drop-out and Competition in Higher Education in Europe among students from under-represented groups*. Brussel: European Commission.
- [28] SLAVÍK, Jakub, 2014. *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. Praha: Grada, 183 s. Manažer. ISBN 978-80-247-4819-1.
- [29] SOUKALOVÁ, Radomila, 2013. *Role mediální komunikace vysokých škol s veřejností*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 62 s. ISBN 978-80-87500-47-7.
- [30] ŠVEC, Václav a Gabriela KOLÁČKOVÁ, 2013. *Teoretická východiska problematiky retence vysokoškolských studentů*. Praha. Studie. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta.
- [31] TINTO, V., 1993. *Leaving College: Rethinking the causes and cures of student attrition. 20nd ed.* Chicago: Chicago University Press.

- [32] VLK, A., Š. STIBUREK, V. ŠVEC, 2016. „Dropout calculation and related policies in Czech higher education.“ Pp. 650-657 in M. Flégl, m. Houška, J. Krejčí (eds.). *Processing of the 13th International Conference Efficiency and Responsibility in Education (ERIE) 2016*. Prague: Czech University of Life Sciences Prague.
- [33] VLK, A. et al., 2017. *Studijní neúspěšnost na vysokých školách: teoretická východiska, empirické poznatky a doporučení*. Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 8074192482, 9788074192487.
- [34] VOSENSTEYN, H., A. KOTTMAN, B. JONGBLOED, F. KAISER, L. CREMONINI, B. STENSAKER, 2015. *Dropout and Completion in Higher Education in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- [35] VOTAVOVÁ, B., 2012. *Vysokoškolské studium bez titulu – fenomén dropout v kontextu masifikace*. Diplomová práce (Mgr.) Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií. Katedra sociologie. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Jadwiga Šanderová, CSc.
- [36] ZAPLETALOVÁ, Jitka, 2017. *Virální videa jako nástroj propagace vysokých škol*. Zlín. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce Banyar Milan, PhDr. Ph.D.
- [37] ZÁRA, K., J. ANDĚL, 2001. „Souvislost výsledků přijímacího řízení s úspěšností studia na MFF.“ *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie* 46 (6): 304-312.

Internetové zdroje

- [38] *Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Fakulty* [online], In: Zlín [cit. 2019-03-31]. Dostupné z: <https://fhs.utb.cz/mdocs-posts/dlouhodoby-zamer-vzdelavaci-a-vedecke-vyzkumne-vyvojove-a-inovacni-umelecke-a-dalsi-tvurci-cinnosti-fakulty-humanitnich-studii-univerzity-tomase-bati-ve-zline-na-obdobi-2016-2020/?afterLogin=1>
- [39] DOD na FHS: fakulta otevřela brány Vzdělávacího komplexu studentům i široké veřejnosti, ©2018. In: *FHS* [online]. Zlín [cit. 2019-03-31]. Dostupné z:

<https://fhs.utb.cz/o-fakulte/propagace/nase-akce/dod-na-fhs-fakulta-otevrela-brany-vzdelavaciho-komplexu-studentum-i-siroke-verejnosti/>

- [40] Koncepce reformy veřejného školství v ČR: Koncepce reformy z roku 2004, 2004. MŠMT: *Reforma terciárního vzdělávání* [online]. Praha [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: [file:///C:/Users/zapletalova/Downloads/ Koncepce_reformy_VS_2004%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/zapletalova/Downloads/Koncepce_reformy_VS_2004%20(1).pdf)
- [41] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2012. „Výroční zpráva o stavu vysokého školství v České republice v roce 2011.“ Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.“ [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/vyrocní-zprava-o-stavu-vysokeho-skolstvi-za-rok-2011>.
- [42] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2015a. „Vývoj studijní úspěšnosti na českých VVŠ mezi lety 2003-2014.“ [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Studijni_uspesnost_na_ceskych_VVS_2003_2014_web1.pdf.
- [43] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, 2016a. „Monitorovací ukazatele.“ [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://dsia.msmt.cz//vystupy/vu_vs_fl.html.
- [44] Přehled vysokých škol v ČR, 2018. MŠMT: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha [cit. 2019-04-09]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vy-soke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>
- [45] 111/1998 Sb. ZÁKON ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů: Zákon o vysokých školách, 2018. MŠMT: *LEGISLATIVA A METODICKÉ POKYNY PRO VYSOKÉ ŠKOLY* [online]. Praha [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Zakon_o_vysokych_skolach_zneni_k_31_8_2018.pdf
- [46] SIMS - SDRUŽENÉ INFORMACE MATRIK STUDENTŮ, 2019. MŠMT [online]. Praha [cit. 2019-04-02]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/sims-sdruzene-informace-matrik-studentu-1>

- [47] Vzdělání a školství, ©2005-2019. Euroskop.cz: *Věcně o Evropě* [online]. Vláda České republiky [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/670/sekce/vzdelani-a-skolstvi/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

VŠ	Vysoká škola.
SIMS	Sdružených Informací Matrik Studentů.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie
EU	Evropská unie
AP	Akademický pracovník
SP	Studijní plán

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 2008/2009 (Zdroj: SIMS)	27
Graf 2 2009/2010 (Zdroj: SIMS)	27
Graf 3 2010/2011 (Zdroj: SIMS)	28
Graf 4 2011/2012 (Zdroj: SIMS)	28
Graf 5 2012/2013 (Zdroj: SIMS)	29
Graf 6 2013/2014 (Zdroj: SIMS)	30
Graf 7 2014/2015 (Zdroj: SIMS)	30
Graf 8 2015/2016 (Zdroj: SIMS)	31
Graf 9 2016/2017 (Zdroj: SIMS)	31
Graf 10 2017/2018 (Zdroj: SIMS)	32
Graf 11 2018/2019 (Zdroj: SIMS)	32
Graf 12 Celkově (Zdroj: SIMS)	33
Graf 13 Důvody zanechání studia (Zdroj: Vlastní)	35
Graf 14 1. Jak jsou pro Vás důležité níže uvedené faktory pro výběr vysoké školy? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření)	37
Graf 15 2. Kde jste se o fakultě POPRVÉ dozvěděl/a? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření)	38
Graf 16 5. Jak vnímáte VY pověst fakulty? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření)	40
Graf 17 8. Dáte přednost oboru, na který není požadována přijímací zkouška? (Zdroj: vlastní dotazníkové šetření)	41

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Demografický vývoj v letech 1990-2020 (Zdroj: Koucký, 2009)	14
Obrázek 2 Návrh na slovníček pojmů (Zdroj: vlastní, 2019)	61
Obrázek 3 Aula (Zdroj: DOD na FHS, ©2018).....	62
Obrázek 4 Najdi si svého druháka (Zdroj: vlastní, 2019).....	64

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Časový plán marketingových aktivit fakulty (Zdroj: vlastní, 2019).....	66
Tabulka 2 Rozpočet (Zdroj: vlastní, 2019).....	67

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA PI: Dotazník – zpracováno autorkou	81
PŘÍLOHA PII: Scénář rozhovoru – zpracováno autorkou	84
PŘÍLOHA P III: Rozhovor – zpracováno autorkou	audiovizuální CD

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážení uchazeči,

podělte se s námi o váš názor na Fakultu. Přispějete tak k tomu, abychom mohli vaše potřeby lépe pochopit a zlepšit podmínky pro uchazeče.

Děkujeme.

1. Jak jsou pro Vás důležité níže uvedené faktory pro výběr vysoké školy? (ohodnoťte 1 nejmíň - 5 nejvíc)

Sloupec 1   Sloupec 2   Sloupec 3   Sloupec 4   Sloupec 5

Úspěšní studenti a absolventi

Uplatitelnost v praxi (zaměstnanost absolventů)

Kvalitní pedagogové, odborníci

Fakultní úspěchy ve vědecké a tvůrčí činnosti

Prostředí fakulty (technické, prostorové)

Prostor pro osobní rozvoj

Forma přijímacího řízení

Přijetí bez přijímací zkoušky

Vzdálenost od domova

Prestiž univerzity (pověst u široké veřejnosti)

2. Kde jste se o Fakultě POPRVÉ dozvěděl/a?

Na veletrhu (Gaudeamus, Academia)

Na dnu otevřených dveří UTB

Od kamaráda

Reference od studentů fakulty

Na sociálních sítích (facebook, twitter)

V médiích

Na vzdělávacích portálech (vysokeskoly.cz atd)

V časopisu, novinách (učitelské noviny atd)

Na webových stránkách univerzity

Nevzpomínám si

Jiná...

3. Jaké jsou dle vašeho názoru vlastnosti – PRESTIŽNÍ FAKULTY/UNIVERZITY?

4. Je podle vás Fakulta prestižní fakultou?

ANO - Proč si to myslíte? / NE - Která fakulta/univerzita v ČR je pro vás prestižní a proč?
/ NEVÍM

5. Jak vnímáte VY pověst Fakulty?

zcela pozitivně ++   spíše pozitivně +   neutrálně 0   spíše negativně -   zcela ne-
gativně --

Zvolte jednu možnost

6. Co si představujete pod pojmem "KVALITNÍ VÝUKA"?

7. Na kterou VŠ jste si mimo Fakultu podal/a přihlášku?

8. Dáte přednost oboru, na který není požadována přijímací zkouška?

ANO

NE

9. Proč chcete jít studovat na Fakultu? (možnost více variant)

Prestiž

Mám tady spoustu kamarádů

Mám to blízko domů

Budu mít uplatnění v praxi

Kvalita vzdělávání

Zajímavost nabízených oborů

Možnost praxe při studiu

Dobré jméno fakulty u široké veřejnosti

Jiná...

Hlásíte se na:

Bakalářské studium

Magisterské studium

Doktorské studium

Forma studia:

Prezenční forma studia

Kombinovaná forma studia

Kolik je vám let?

Pohlaví

ŽENA

MUŽ

Vaše názory nás zajímají. Děkujeme za spolupráci.

PŘÍLOHA P II: SCÉNÁŘ ROZHOVORU

Scénář rozhovoru (focus group)

(Zdroj: Zpracováno autorkou)

Zahájení

Vysvětlení podstaty diplomové práce a důvodu vedoucího k uskutečnění rozhovoru.

Hlavní téma rozhovoru

Obava ze studia na vysoké škole.

Studenti (účastníci rozhovoru) byli požádáni, aby si představili situaci, kdy obdrží rozhodnutí o přijetí ke studiu a pozvánku k zápisu. Pomineme-li pocity radosti a štěstí, nastává praktická stránka související s přijetím. Studenti si měli představit, co si myslí, že je čeká v souvislosti s přijetím na vysokou školu a co v nich vyvolává obavy.

Rozhovor se týkal jednotlivých situací, které se moderátorka rozhovoru snažila rozvádět. Pokud účastníci popsali nějakou situaci, byli dále dotazováni, aby ji rozvedli a konkrétně popsali. Účastníci rozhovoru tak rozvíjeli myšlenku, která napadla jednoho studenta, o své vlastní pocity a názory.